www.e-rara.ch

[Liber decretorum, sive Panormia]

Ivo

[Basel], [6.-7. März 1499]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-16276

Incipit liber quartus de primatu Romane ecclesie: et de iure: et de metropolitanorum atque episcoporum: et de ordinatione eorum: et desublimitate [sic] episcopali

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d’imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L’éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l’imprimerie jusqu’au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

SI qua mulier propter continentiam que putatur mutauerit habitum: et pro ſolito muliebri amictum virilem ſumat anathema ſit.

Ex eodem concilio. Capitulo. XVII.

SI qua mulier propter diuinum cultum vt eſtimat crines abtondet: quos ei dominus ad ſubiectiõis memoriam tribuit tanquã preceptum diſſoluens obedientie anathema ſit.

¶ Ex concilio rothomagenſi. Capitulo. III.

¶ Quod epiſcopus ſepeq̃ viſitari debet monaſteria ſanctimonialium. xviij. q. iij. ca. Non ſemel.

UT epiſcopus monaſteria monachorum et ſanctimonialium frequenter introeat: et cum grauibus ⁊ religioſis perſonis in earum conuentu reſidens: eorum vel earũ vitam et conuerſationem diligenter excutiat: ſi quid reprehẽſibile inuenerit corrigere ſatagat. Sanctimonialium etiã pudicitiam ſubtiliter inueſtiget: et ſi aliqua inuenitur que neglecto propoſito ſanctitatis: clerico aut laico impudenter miſceatur. acriter verberibus coherceatur: ⁊ in priuata cuſtodia retrudatur vbi quod male cõmiſit digne peniteat. Interdicat etiam ex auctoritate ſanctorum canonuz vt nullus laicus aut clericus in earum clauſtris et ſecretis habitationibus acceſſũ habeat: neq; preſbyteri: niſi tantum ad miſſam. Expleta miſſa ad eccleſias ſuas redeant. Omnibus publice et priuatim denunciet: quãtum ſit periculum qui ſponſam chriſti viciare p̃ſumit. Si eñi ille reus tenetur qui ſponſam hominis violat: quãtomagis reus maieſtatis efficit qui ſponſaz omnipotẽtis dei corrumpit

¶ Explicit liber. III.

Incipit liber quartuſ de primatu romane eccleſie: ⁊ de iure: et de metropolitanorum atq; epiſcoporum: et de ordinatione eorum: et de ſublimitate epiſcopali.

Liber IIII

¶Exemplar conſtituti imꝑatoris conſtantini.

¶De priuilegijs conſtantini imperatoris conceſſis ſilueſtro pape ab eodem. et habet. xcvj. diſ. c. Conſtantinus

EX teſtamēto cōſtantini conſtituti noſtri cōcedimꝰ ſanctis ipis apoſtolis dñis meis beatiſſimis petro ⁊ paulo ꝑ eos ⁊ ſilueſtro patri noſtro ſummo pōtifici et vniuerſalis vrbis rome pape: et omnibus eius ſucceſſoribus pontificibus: qui vſq; in finē mundi in ſede beati petri erunt ſeſſuri atq; de pſenti ꝯferimꝰ palatiū impij noſtri lateranenſe. qd omibus in toto orbe prefert atq; precellit pallacijs: deinde diadema videlicet coronam capitis noſtri ſimulq; frigium: necnō ⁊ ſuperhumerale videlicz lorum: quo impiale circumdare aſſolet collum. verum ⁊ clamidem purpuream atq; tunicā coccineā et oĩa impialia indumēta ſeu dignitatē imperialium preſidentium equum ⁊ ꝯferentes impialia ſceptra ſimulq; cuncta ſignabūda. ⁊ etiā diuerſa ornamēta impialia ⁊ omnē ꝓceſſionē impialis culminis ⁊ gloriam poteſtatis noſtre. viris enim reuerentiſſimis clericis in diuerſis ordinibus eiuſdem ſacroſancte romane eccleſie ſeruientibꝰ: illud culmen ſingulare potentie ⁊ ꝑcellentie habere ſanccimꝰ: cuiꝰ ampliſſimꝰ ſenatus noſter videtur gloria adornari: id patricios atq; conſules effici nec nō ceteris dignitatibꝰ impialibus eos ꝓmulgātibꝰ decorari: ⁊ ſicut imperialis militia ita erculo ⁊ ſancte romane eccleſie ordinari decreuimꝰ. Item ibi. Ipſe beatiſſimus papa ſuper coronam quā gerit ad gloriam beati petri omnino ipa ex auro non eſt: paſſus vti corona Frigium vero candido nitore ſplendidum reſurrectionem dominicā deſignans: eiꝰ ſacratiſſimo vertici manu noſtra impoſuimus: ⁊ tenentes frenum ipſius pro reuerentia beati Petri ſtratoris officium illi exhibuimus: ſtatuentes eodem frigio omnes ſucceſſores eiꝰ ſingulariter in proceſſionibus vti ad imitationem imperij noſtri: vnde vt nō pōtificalis apex vileſcat: ſed magis ampliꝰ

quã terreni imp̄ij dignitas ⁊ glorie potentia decoret̃. Ecce tã palaciũ noſtrũ vt p̄latũ eſt: quãquã rome vrbis ⁊ oĩes italie ſeu occidentaliũ regionũ ꝓuincias: loca ⁊ ciuitates ſepe prefato beatiſſimo põtifici: patri nr̃o ſiluestro vniuerſali pape contradentes atq; relinquẽtes ei vel ſucceſſorib⁹ ipſi⁹ pontificum poteſtati ⁊ ditioni firma impali cenſura p hãc noſtrã diualem ſacrã ⁊ pragmaticũ ꝯſtitutũ decernimus diſponendũ: atq; iure ſancte romane eccleſie cõcedimus pmanendũ: vñ congruuʒ ꝓſpeximus noſtrũ impium ⁊ regni poteſtatẽ orientalib⁹ trãſferri ac trãſmutari regionib⁹ ⁊ in biʒante ꝓuincia in optimo loco nomini nr̃o ciuitatẽ edificari: ⁊ noſtrũ illic cõſtitui imperium. Quoniã vbi principat⁹ ſacerdotũ et chriſtiane religionis caput ab impatore celeſti conſtitutũ eſt nec eſt iuſtum: vt illic imperator terrenus habeat poteſtatem.

¶ In decretis anacleti. Capitulo. III.

¶ Non ab apoſtolis: ſed ab ipſo domino romana eccleſia primatum accepit. xxij. diſtin. c. ſacroſancta.

Anacletus ſeruus ſeruoꝝ dei omnibus epis ⁊ reliquis xp̄i ſacerdotibus ſalutẽ. Sacroſancta romana eccleſia ⁊ apoſtolica nõ ab ap̄lis: ſed ab ipo dño ſaluatori noſtro primatũ obtinuit. ſicut ipſo beato petro ap̄lo dixit. Tu es petrus ⁊ reliqua. Ergo hec apoſtolica ſedes cardo ⁊ caput oĩm eccleſiaꝝ a dño ⁊ nõ ab alio eſt cõſtituta: ⁊ ſicut cardine hoſtium regit̃ ſic huius ſancte ſedis auctoritate oĩes eccleſie dño diſponẽte regunt̃. Igit̃ ſi que cauſe difficiliores inter vos orte fuerint: ad hui⁹ ſancte ſedis apicẽ eas quaſi ad caput referte: vt ap̄lico terminent̃ iudicio.

¶ In decretis gelaſij pape. Capitulo. I.

¶ Primatũ romane eccleſie nõ aliqua ſinodus ſed xp̄s inſtituit. xxj. diſ. c. Quãuis.

Gelaſius vrbis rome ep̄s: omnibus epis. Quãuis vniuerſe p orbẽ catholice eccleſie vnus thalamus xp̄i ſit: ſancta tamẽ romana eccleſia catholica ⁊ ap̄lica: nullis ſinodicis ꝯſtitutis: ceteris eccleſijs p̄lata eſt: ſed euãgelica voce dñi et ſaluatoris noſtri primatũ obtinuit. Tu es inquit dominus petrus ⁊ ſuper hãc. pe. edi. eccl. m. Cui etiã data eſt ſocietas beatiſſimi pauli apoſtoli vaſis electiõis qui nõ diuerſo ſicut heretici garriunt. ſed vno tp̄e vno eodemq; die glorioſa morte cũ petro in vrbe roma ſub ceſare nerone agonizans co-

ronatus eſt. et pariter ſupradictā romanā eccleſiā xpo dño cō‑
ſecrarūt: eāq; omnib⁹ vrbib⁹ in vniuerſo mūdo ſui pſentia at‑
q; triūpho ptulerunt. Eſt ḡ prima petri aplī ſedes romana ec
cleſia nō habens maculā nec rugā nec aliqđ hmōi.

¶ In decretis anacleti. Capitulo. III.

¶ Habetur. xxij. diſtin. c. ſacroſancta. §. Prima.

Prima igiť ſedes: eſt celeſti bñficio romana ecclīa quaꝫ vt memoratū eſt: beatiſſimi petrus ꝛ paulus martyrio conſecrarunt.

¶ In decretis innocentij.

¶ Prima ſedes nullius iudicio ſubiacet. ix. q. iij. c. Nemo.

Silueſter papa in generali reſidēs ſinodo dixit: Nemo iudicabit primā ſedē iuſticiā temprari deſiderantē. Neq; eñ ab auguſto neq; ab omni clero neq; a regib⁹ neq; a populo iudex iudicabitur.

¶ In decretis nicolai. Capitulo. I. Michaeli imꝑatori.

¶ Minores nō poſſunt cognoſcere de cauſis maioꝝ. xxj. diſ. c. Nunc autem.

Nicolaus ſeruus ſeruoꝝ dei: piiſſimo ꝛ dilectiſſimo filio michaeli a deo dilecto ſemꝑ auguſto. Nunc aūt diuina inſpiratione: nō nos pigebit nec nobis inpoſſibile erit oſtendere vobis: ſi tamē audire velitis: nō poſſe quēquā rite ab his qui inferioris dignitatis ſunt vel ordinis: iudicialibus ſubmitti diffinitiōibus: Siquidē tꝑe diocletiani ꝛ maximiani auguſtoꝝ: marcellian⁹ eps vrbis rome qui poſtea inſignis martyr effect⁹ eſt: adeo cōpulſus eſt a paganis vt templū eorum ingreſſus: grana thuris ſuꝑ prunas imponeret. Cui⁹ rei gratia collecto numeroſoꝝ concilio epoꝝ ꝛ inquiſitione facta: hoc idē pontifex ſe egiſſe confeſſus eſt. nullus tamē eoꝝ pferre ſententiā auſus eſt: dū ei ſepiſſime oēs dicerēt: tuo ore iudica cauſam tuā nō noſtro iudicio. Et item. Noli audiri in noſtro iudicio: ſed collige in ſinu tuo cauſaꝫ tuā. Et rurſus: Qm̄ ex te inquirunt iuſtificaberis: aut ex ore tuo condemnaberis. Et iterū dicunt. Prima ſedes nō iudicabiť a quoquā. Item in eadem. Sed cū quodā tēpore quidā cōtra ſixtū papā temptaſſent: quedā mali rumoris obicere. et in cōcilio cui valentinianus auguſt⁹ intererat dictū fuiſſe: nō licere aduerſus pōtificem ſententiā dare ſurrexit: idem ꝓtinus imperator: et in arbitrio prefati pontificis tribuit iudicare iudiciū ſuū etenim

nullus pontificum iuniorum vel inferiorum vrbiū ſub actis iudicijs inuenitur.

¶ Minorū ſnīa maiores dampnari nō valent. xxj. diſ. c. In tantū.

.§. Item in eadē. In tantū aūt hanc preſumptionē ſancti patres: apud calcedoniā deteſtati ſunt. vt dioſcorum alexandrinum antiſtitem: inter cetera idcirco potiſſimū: ſine vlla reſtitutione dampnauerint. quia ponens in celū os ſuū: et lingua eius tranſeunte ſuper terram ex cōmunicationē in ſanctū papam leonem dictauit: ita vt in ſententia cōtra ipſum prolata: hoc videantur memorare precipue dicentes. Quoniā ſecundus exceſſus priorem iniquitatē valde tranſcendit: Preſumpſit eñ excōmunicationē dictare aduerſus ſanctiſſimū et beatiſſimū archiepiſcopum magne rome leonem. Nūquid inquiſitione fuiſſe factam: vtrū iuſte an iniuſte dioſcorus ipſam excōmunicationē dictaſſet. Non plane ſed abſq; omni cōtrouerſia: hoc in eo mulctati ſunt: quia cū eſſet inferior potiorē quibuſlibet eſt conatus laceſcere iniurijs: teſte anatholio cōſtantinopolitano preſule qui dicit. Propter fidē nō eſt dampnatus dioſcorus: ſed quia excōmunicationē fecit domino archiepiſcopo leoni.

¶ In quinta ſinodo ſimachi pape.

¶ Prima ſedes iudicat aliorū cauſam. ix. q. iij. c. Aliorum.

Aliorum forte hominū cauſas: deus voluit terminare per homines: ſed ſedis iſtius preſulē ſuo ſine queſtione reſeruauit arbitrio: voluit beati petri ſucceſſores celo tantū debere innocentiā: et ſubtiliſſime diſſenſionis indagini inuiolatam habere conſcientiam.

¶ In decretis gelaſij. Capitulo. IIII.

¶ De eodē ſcribit oīb⁹ epiſcopis habet. ix. q. iij. c. Cuncta per mundū.

Gelaſius epiſcopus: epiſcopis omnib⁹. Cuncta p mundū nouit eccleſia: quod ſacroſancta romana eccleſia de omni eccleſia fas habet iudicandi: neq; cuiquā de eius liceat iudicio iudicare ſiquidem ad illam de qualibet mundi parte appellandum eſt: ab illa autem nemo eſt appellare permiſſus.

¶ In decretis nicholai. Capitulo. I.

¶ De eodem. Nemini eſt permiſſum de eo quod papa ſtatuit iudicare: vel illius ſententiā retractare. xxvij. q. iiij. c. Nemini.

Nicolaus papa omnib⁹ epis. Neminē ſedis aplice iudicia iudicare:aut illius ſententiā retractare ꝑmiſſuȝ eſt. videlicet ꝓpter romane eccleſie ꝑmatum xpi munere beato petro aplo diuinitus collatum.

¶ Nicolaus michaeli impatori

¶ Aplice ſedis iudiciū a nemine eſt retractandū. ix. q. iij. c. patet ꝑfecto

Patet ꝑfecto ſedis aplice:cui⁹ auctoritate maius non eſt iudiciū:a nemine fore retractandū:nec cuiq̃ de ei⁹ liceat iudicare iudicio:iuxta qd bonifaci⁹ papa:rufo et ceteris epis ꝑ theſſaliā ꝯſtitutis ſcribit: Nemo ait vnquam aplico culmini de cuius iudicio nō licet retractari:manus obuias audacter intulit. nemo in hoc rebellis exiſtit. niſi qui de ſe voluit iudicari:ꝛ beat⁹ papa gelaſius:ne de eius id eſt romane eccleſie canones vnq̃ ꝑceperunt iudicari iudicio:nec ſententia ꝯſtituerunt oportere diſſolui: cui⁹ poti⁹ ſequenda decreta mandarunt ¶ In decretis Julij pape. Ca. II.

¶ Concordat canon cuncta primo in fi. ix. q. iij.

Illius apoſtolice ſedis eps:omnib⁹ epis. Habet ſacroſancta romana eccleſia poteſtatē ſingulari ꝑuilegio ſibi conceſſam:aperire ꝛ claudere ianuas celeſtis regni quibus voluerit

De concilijs ſinodalibus

¶ Leo eps vrbis rome epo theſſalonicenſi. Cap. VII

¶ Bini ꝯuent⁹ ꝑ ſingulos annos ab epis celebrent̄. xviij. diſ. c. de cōſilijs

DE concilijs autē epiſcopalibus nō aliud indicimus:quā ſancti pres ſalubriter ordinauerunt:vt ſemel bini ꝯuentus:ꝑ annos ſingulos habeant̄:in quibus de omīb⁹ querelis que inter diuerſos eccleſie ordines naſci aſſolent. iudicet̄. At ſi forte inter ipos qui preſunt:de maioribus peccatis qd abſit cauſa naſcit̄. que ꝓuinciali nequeat examine diffiniri fraternitatē tuam de totius negotij q̄litate metropolitanus curabit inſtruere:vt ſi coram poſitis patribus nec tuo fuerit res ſopita iudicio: ad nr̄am cognitionem

quicquid illud eſt transferatur ¶Capl'm Iſidori. VIII.

¶Abſq; romani pontificis auctoritate. ſinodum aliquibus, congregare non licet xvij. diſ. c. Sinodorũ

SInodorum vero cõgregandorꝫ auctoritas. ap'lice ſedi priuata cõmiſſa eſt poteſtate. nec vllam ſinodũ generalẽ ratã eſſe legimꝰ que eius nõ fuerit auctoritate cõgregata vel fulta. hec auctoritas teſtatur canonica hyſtoria hec eccleſiaſtica roborat. hoc ſancti patres confirmant.

¶Ex cõcilio antiocheno. Cap̃. X

¶Ad morum correctionem ꝛ controuerſiarum diſſolutionem bis in anno epiſcopale ꝯſiliũ fiat. xviij. diſ. c. ꝓpter ꝑmo

PRopter vtilitates eccleſiaſticas cauſas earꝫ reruꝫ que dubitationẽ cõtrouerſiamq; recipiũt: optime placuit vt ꝑ ſingulas quaſq; ꝓuincias bis in anno epõrꝫ concilia celebrent. Semel quidẽ poſt tertiã ſeptimanã feſti paſchalis: ita vt in quarta ſeptimana que ꝯſequit. id ẽ in medio penthecoſten ꝯueniat ſinodus metropolitano cõprouinciales epõs ammonente

¶Ex cõcilio antiocheno. Capl'o. XVI

¶De eodẽ. eodẽ. c. ꝛ diſ. §. ſecundũ vero ꝯcilium

SEcũda vero ſinodus fiat. ydus octobris. i. xv. die mẽſis octobris quẽ hiberperiti greci nomiant. In ipſis autẽ ꝯciliis: aſſint p̃ſbyteri: dyaconi: ꝛ omes q̃ ſe leſos eſtimant ꝛ ſinodi expiant examen

¶Ex cõcilio aghatenſi. Capl'o. XXXVI

¶Uſq; ad ꝓximã ſinodũ a cõione abſtineat. qui a metropolitano vocatus abſq; graui neceſſitate ſinodo adeſſe neglexerit. xviij. diſ. ſi eps

SI metropolitanus eps ad cõprouinciales epõs ep'las direxit in quibꝰ eos aut ad ordinationẽ alicuiꝰ fratriſ aut ad ſinodum inuitet: poſtpoſitis omnibꝰ: excepta graui infirmitate corporis: aut p̃ceptione regia aliqua ad cõſtitutam diẽ adeſſe nõ differãt: qð ſi defuerint ſicut priſca canonũ p̃cepit auctoritas. vſq; ad ꝓximã ſinodũ a caritate fratrum et eccleſie cõmunione priuentur

¶Ex concilio auernenſi Capl'o. XV.

¶Cõione priuet eps. qui a metropolitano vocatus ad ſinodũ venire contemnit. eadẽ diſtin. Si quis epõrꝫ.

Quiſquis autẽ epoꝝ excepta ineuitabili cauſa vel neceſſitate de peragẽdo ſe concilio abſentauerit: ꝑ vni⁹ anni ſpacium erit cõmunione priuãdus

¶ Ex decretis Felicis pape. Caplo. XI

¶ Pro ſe legatũ ad ſinodũ mittet. quẽ grauis neceſſitas ꝑmit. v. q. iij. ſi egrotãs

Quod ſi egrotans fuerit eps. aut aliqua eũ grauis neceſſitas detinuerit: ꝓ ſe legatũ ad ſinodũ mittat ſuſcepturus ſalua fidei veritate: q̃cquid ſinodus ſtatuerit

¶ Ex cõcilio cabilonenſi. Caplo. VI

¶ De locatione metropolitani ⁊ ꝑmatis. xviij. diſ. c. placuit

Item placuit vt ceteri metropolitani cõſeruato primatu metropolitani epi ſcdm ſue ordinationis temp⁹ ali⁹ alij deſerat locum ¶ Ex cõcilio auernenſi. Caplo. I

In primis placuit vt quotiẽs ſcdm ſtatuta patrũ ſancta ſinodus ꝯgregat: nullus epoꝝ aliquã cãm prius ſuggerere audeat. quã ea que ad emendationẽ vite ad ſeueritatẽ regule ⁊ ad anime remediũ ꝑtinent finiantur

¶ Exempla Bonifacij pape ad epos gallie

Si inter epos eiuſdẽ ꝯcilij dubitatio emerſerit: d eccliaſtico iure vel de alijs negotijs ꝑmũ metropolitan⁹ eorũ cũ alij quibuſdã in ꝯcilio ꝯſiderãs rem iudicet. ⁊ ſi nõ acquieſcet: vtraq3 pars iudicãti. tũc ꝑmas regionis inter ipſos audiat: ⁊ qd ecclíaſticis canonib⁹ ⁊ legibus nr̃is ꝯſentaneũ ſit hoc fiat ⁊ nulla pars audeat ꝯtradicere ei⁹ calculo

Qualiter prouincie ſunt conſtituende

¶ Anacletus in. iij. decretali

¶ Que obediẽtia ſit exhibẽda ꝑmatib⁹ ⁊ pr̃iarchis. xcix. diſ. c. Prouincie

Prouincie autẽ multo añ aduentũ xp̃i tp̃e diuiſe ſunt ex maxia ꝑte ⁊ poſtea ab ap̃lis ⁊ beato clemẽte ꝑdeceſſore nr̃o. ipa diuiſio eſt renouata ⁊ in capite ꝓuinciaꝝ vbi dudũ ꝑmates leges erãt ſeculi ac ꝑma iudiciaria ꝑtãs: ad quos qui per reliquas ciuitates cõmorabant: qñ eis

neceſſe erat qui ad aulã impatoꝝ vel regũ cõfugere nõ pote-
rant. vel quibus ꝑmiſſum nõ erat ↄfugiebãt. ꝓ oppꝛſſionibus
vel iniuſticijs ſuis ipoſqꝫ appellabãt: quotiens op⁹ erat ſicut
in lege eoꝝ ꝑceptum erat: ipis quoqꝫ in ciuitatib⁹ vel in locis
ſuis patriarchas vel pꝛimates. qui vnã foꝛmã tenent: licꝫ di-
uerſa ſint nomina: leges diuine ⁊ eccleſiaſtice poni ⁊ eſſe iuſſe
runt ad quos epĩ ſi neceſſe fuerit ↄfugerent: eoſqꝫ appellarent
et ipſe nomine pꝛimatum fruerent ⁊ non alij. Relique vero
ciuitates metropolitane. que minoꝛes iudices habebant. li-
cet maioꝛes comitibus eſſent haberent metropolitanos ſuos
qui pꝛedictis iuſte obedirent pꝛimatibus. ſicut ⁊ in legibus
ſeculi oꝛdinatum erat: qui non pꝛimatum. ſed aut metropoli
tanoꝝ: aut archiepõꝝ nomĩe fruerent: ⁊ licet ſingule metro-
poles ciuitates ſuas ꝓuincias habeant: ⁊ ſuos metropolita-
nos habere debeant epõs ſicut pꝛius metropolitanos habe-
bãt iudices ſeculares. Pꝛimates tamen vt pꝛefixum ẽ: ⁊ tũc
⁊ nũc habere iuſſe ſunt: ad quos poſt ſedẽ aplicam ſumma ne
gotia ↄueniunt: ⁊ ibidẽ quibus neceſſe fuerit releuent: ⁊ iu-
ſte reſtituant: ⁊ hi qui iniuſte oppꝛimunt iuſte refoꝛmentur:
atqꝫ fulciãtur epoꝝqꝫ cauſe ⁊ ſummoꝝ iudicio negotioꝝ: ſal-
ua ſedis aplice auctoꝛitate iuſtiſſime terminent

¶ In decretis Pelagij Caplo. I.

¶ Qt ciuitates vnaqueqꝫ ꝓuincia habet. vj. q. iij. c. Scitote

Pelagius papa romanus epiſcopis omnibus. Scito-
te certam pꝛouinciam eſſe: que habet. x. vel. xi. ciuita-
tes ⁊ vnum regem ⁊ totidem minoꝛes poteſtates ſub
ſe: ⁊ vnum metropolitanum alioſqꝫ ſuffraganeos: x. vel. xi.
epiſcopos iudices: ad quoꝝ iudicium omẽs cauſe referantur
et vt ab his omnibus iuſte conſona voce decernantur. niſi ad
maioꝛem auctoꝛitatem fuerit ab his qui iudicãdi ſunt: appel-
latum. vnde non opoꝛtet vt degradetur: vel dehonoꝛet: vna
queqꝫ ꝓuincia ſed apud ſemetipam habeat iudices: ſacerdo-
tes. ⁊ epiſcopos ſingulos videlicet iuxta oꝛdines ſuos. Et q̃-
cunqꝫ cauſam habuerit a ſuis iudicibus ꝓuincie iudicetur ⁊
nõ ab alienis: id eſt a ſuis iudicibus iuſtis ꝓuincie et non ab
alienis: niſi vt iam ꝑlibatum eſt a iudicãdis fuerit appellatũ.

De dignitate et poteſtate primatum et archiepiſcoporum.

℄ Annitius papa epiſcopis gallie.

℄ Nō vocent̄ primates: niſi qui primas ſedes tenēt. xcix. diſtin. c. Nulli

Nulli archiepiſcopi primates vocent̄: niſi illi qui primatū tenēt ciuitates: q̄ꝝ ep̄os apl'i et ſucceſſores apl'oꝝ regulariter patriarchas ⁊ primates eſſe cō-ſtituerūt: niſi aliqua gens deinceps ad fidē conuertat̄ cui neceſſe ſit ꝓpter multitudinē ep̄oꝝ primatē cōſtitui. Reliqui vero qui alias metropolitanas ſedes adepti ſunt: non primates: ſed metropolitani nominent̄.

Nullus metropolitanus ſine cōprouincialiū cōcilio alioꝝ cauſas agere preſumat. ix. q. iij. c. Si autē aliquis.

§. Si aūt aliq̄s metropolitanoꝝ inflatꝰ fuerit: ⁊ ſine ꝓuincialium omniū p̄ſentia vel ep̄oꝝ ꝯſilio. aut cauſas eoꝝ aut alias cauſas: niſi adeas tm̄ que ad ſuā ꝓpriā ꝑtinent parrochiā agere: aut eos grauare voluerit ab omnibꝰ diſtricte corrigat̄: ne talia deinceps p̄ſumere audeat. Si v̄o incorrigibilis eiſq3 inobediēs apparuerit: ad hāc apoſtolicā ſedē: cui oīa ep̄oꝝ iudicia terminare p̄cepta ſunt. eiꝰ ꝯtumacia referat̄: vt vindicta d̄ eo fiat: ⁊ ceteri timorē habeāt. Si aūt ꝓpter nimiā longitudinē: aut tēporis incōmoditatē. vel itineris aſperitatē: graue ad hanc ſedē eiꝰ cauſam deferre fuerit: tūc ad eiꝰ ꝑmatē cauſa deferat̄: ⁊ penes ip̄m huiꝰ ſancte ſedis auctoritate iudicetur.

℄ Calixtꝰ papa. XV. a petro Benedicto fratri ⁊ coep̄o.

℄ Quod nullus primatū. vel archiep̄oꝝ. debent ailquē de alteriꝰ parrochia excōmunicare. ix. q. iij. c. Nullus primas.

Nullus primas vel metropolitanus dioceſani eccleſiaꝫ vel parrochiā: aut aliquē de eius parrochia preſumat excōmunicare: vel iudicare: vl' agere aliquid abſq3 eiꝰ ꝯſilio vel iudicio: ſed hoc obſeruent quod ab apl'is: ac patribꝰ ac p̄deceſſoribus noſtris ſtatutū eſt: ⁊ a nobis ꝯfirmatū. id eſt ſi quis metropolitanus ep̄s: niſi qđ ad ſuā ſolūmodo ꝑtinet ꝓpriā parrochiā: ſine ꝯſilio ⁊ volūtate omniū cōprouincialium

epoꝝ extra agere aliquid temptauerit gradꝰ ſui periculo ſub iacebit: ꝛ qđ egerit irritū habeat ꝛ vacuum. Item

¶ Celeſtinus in alterius paprochia niſi eo vocante aliquid agere non licet. ix. q. iij. c. Nullus primas

§. Nullus primas nullꝰ metropolitanꝰ epiſcopus. nulluſq reliquorum epiſcopoꝝ alterius adeat ciuitatē: aut ad poſſeſſionē accedat que ad eum nō pertinet. alterius epi parrochiā ſup eius diſpoſitionē: niſi vocatus ab eo cuiꝰ iuris eſſe dinoſcitur: vt quicꝙ ibi vel diſponat vel ordinet. aut iudicet ſi ſui gradus honore potiri voluerit Si aliter pſumpſerit damnabitur: ꝛ nō ſolum ille: ſed cooperātes ꝛ ꝯſentientes ei: quia ſicut ordinatio. ita eius ꝛ iudicatio ꝛ aliarum rerum diſpoſitio ꝓhibeat ¶ Nicolaus rodolpho biturenſi archiepo

¶ In ſuffraganeis parrochia: nihil abſq eius conſilio metropolitanus agat. ix. q. iij. c. Conqueſtus

Conqueſtus apſtatui noſtro frater noſter ſigedodus archieps narbonenſis qđ clericos ſuos eo inuito: ad iudicium tuum venire compellas: ꝛ de rebus ad eccleſiam ſuam pertinentibus eo inconſulto quaſi iure patriarchatus tui diſponas cum hoc neq antiquitas: cui ſancti patres ſanxere reuerentiam habeat et auctoritas ſacrorum canonuꝫ penitus interdicat: niſi forte ꝓ cauſis quas apud ſe termiare nō poſſunt: ad te quaſi ad patriarcham ſuū ꝓuocauerint: vel ſi epiſcopus ſuus deceſſerit res eccleſie ſue iudicio tuo diſpēſare voluerint: Primates enim vel patriarchas nihil priuilegij habere preceteris epiſcopis: niſi quantum ſacri canones concedunt ꝛ priſca ꝯſuetudo illis antiquitus contulit. diffinimus: ita vt ſcđm nicenas regulas ſua priuilegia ſeruentur eccleſijs: preter ſi apoſtolica ſedes aliquā eccleſiam vel rectorē ipſius quolibet epiſcopali priuilegio decreuerit honorare

De negotijs et cauſis clericorum

¶ In decretis Silueſtri. Capitulo. III.

¶ Nullus clericus propter aliquam cauſam intret curiam ſecularem. xj. q. j. ca. Nullus clericus

NEmo clericꝰ vel dia conus: vel p̄ſbyter ꝓpter aliquā cauſam intret in curiā nec ante iudicē cinctus cām da re p̄ſumat: qm̄ om̄is curia quaſi a cruore di cit: et ſi qs clericus accuſans clericū in curiā introierit anathema ſuſcipiat.

¶ In decretis Marcelli pape. Cap̄. II

¶ Ap̄s ſeculare iudicē nullꝰ clericꝰ ꝯueniat niſi ꝑmiſſu ipiꝰ ep̄i. xi. q. j. c. clericū

MArcellinus p̄ſul romanꝰ: omībꝰ ep̄is. clericꝰ cuiuſli bet ordinis: abſq; pontificis ſui ꝑmiſſu. nullū preſu mat ad ſeculare iudiciū ꝓtrahere: nec laico quemli bet clericum liceat accuſare

In decretis Cornelij: Capl̄o. II

¶ Ad ſeculare iudiciū nemo clericus eſt pertrahendus concor. c. ꝯtinua. xj. q. j

COrneliꝰ ep̄s. rufo coep̄o. Nullꝰ ſacerdotū: cauſam ſuā alieno cōmittat iudicio: niſi ad ſedem apl̄icam fuerit appellatū. ſed vnuſquiſq; cōprouinciales iudices ⁊ no tos habeat. niſi aliquā vim temerarie multitudinis illic ti muerit. aut infeſtos vel ſuſpectos ſibi iudices habuerit: pro quibus cauſis ad maioris auctoritatis iudices: ⁊ ad alias ꝓ uincias appellare. ⁊ ꝯuenire conceſſum eſt.

¶ In decretis Stephani. Capitulo. II

¶ Intra prouinciam ⁊ a comprouincialibus tantum cauſa eſt audienda. iij. q̄ſti. vj. ca. Ultra.

STephanus ep̄s: omnibus epiſcopis. vltra ꝓuinciarū terminos accuſandi licentia non ꝓgrediatur. Sed om nis accuſatio intra ꝓuinciā audiat: ⁊ a ꝓuīcialibꝰ ter minet niſi ad ſedem apl̄icam tantū fuerit appellatum

In decretis Anacleti. Capl̄o. XI.

¶ Qualiter volens accuſare ſacerdotem debet ſe habere. ij. q. vij. c. Accuſatio. §. ſed ſi quis aduerſus

ANacletus vrbis rome. ep̄s omnibns ep̄is. Si quis ad uerſus paſtores. vel eccleſias eorum cōmotus fuerit: aut cauſas habuerit. prius ad eos recurrat caritatis ſtudio. vt familiari colloquio cōmoniti. ea ſanent que ſanāda ſunt: ⁊ caritatiue emendetur que iuſte emendāda cognouerit Si autē aliqui eos priuſq; egerint: hoc lacerare accuſare aut

infeſtare preſumpſerint: excõmunicentur: ⁊ minime abſoluãtur: antequã ꝑ ſatiſfactionẽ dignã egerint pniam: qm̃ iniuria eoꝝ ad xp̃m ꝑtinet. cuiꝰ legatione fungunt.

¶ In decretis Alexandri. Cap̃. I.

¶ Cõmunione priuet: qui primati aduerſus epm̃ cõqueriť priuſq̃ familiariter eum ↄueniat. ij. q. vij. c. Si quis erga

Alexander aplice eccleſie eps. omnibus orthodoxis: ſi quis erga epm̃: vel auctores eccleſie: ſe quãlibet ⁊ iuſtam querelã habere crediderit. nõ ꝓus ꝓmates. aut alios adeat iudices quã ipſos a quibꝰ ſe leſum eſtimat: ↄueniat familiariter: nõ ſemel ſed ſepiſſime. vt ab eis ad ſuã iuſticiã accipiat excuſationẽ. Si aũt ſecus egerit ab ipis ⁊ ab alijs cõione ꝓuetur tanquã apłoꝝ patrũq; alioꝝ contemptor

¶ Pius papa petro omĩbus eccleſijs

¶ Populus ſacerdotem arguere vel increpare non debet. vj. q. j. c. oues paſtorẽ

Oues paſtorẽ ſuũ nõ reprehendãt: plebs epm̃ nõ accuſet: nec eũ arguat vulgꝰ. qr nõ eſt diſcipulꝰ ſup magiſtrũ. Epi a deo ſunt iudicãdi: q̃ eos ſibi oculos elegit. Nã a ſubditis aut praue vite hoĩbꝰ nõ ſunt arguẽdi aut accuſandi: aut lacerãdi

¶ Euariſtus epis aſtrici

¶ Laici in epoꝝ accuſatiõe nõ ſunt recipiẽdi. ij. q. vij. c. Non eſt a plebe

Non eſt itaq; a vulgaribꝰ homĩbꝰ arguẽdus. vel accuſandus eps licet ſit inordinatꝰ: qr ꝓ meritis ſubditoꝝ diſponitur vita rectorum

¶ Exempla Calixti pape. Capło. I

Doctores ergo qui ⁊ patres vocantur: magis portandi quã reprehendẽdi ſunt. niſi in recta fide errauerit

¶ Item Euſebius papa

¶ Oues paſtorem ſuum niſi a fide exorbitauerit non debent accuſare. ij. q. vij. ca. Oues paſtorum.

Oues vero que paſtori ſuo commiſſe fuerint: eum nec reprehendere niſi a recta fide exorbitauerit debent. nec vllatenus accuſare poſſunt. quia facta paſtorum: oris gladio ferienda non ſunt quamquam recte reprehendẽda videantur.

¶ Exempla Anacleti pape ſcripta omnibus ſacerdotibus xp̃i. Capło. I.

¶ Iſtud habetur in ca. ſi hereticus. §. Item dicit ⁊ ſi ad iſtud rñdet. ij. q. vij

DOctor aūt vel paſtor eccleſie: ſi a fide exorbitauerit nō erit a fidelib⁹ corrigēdus: ſed ꝓ reprobis morib⁹ magis eſt tolerādus: quā diſtringēdus: quia rectores eccleſie a domino ſunt iudicādi: ſicut ait propheta. Deus ſtetit in ſinagoga deoꝝ: in medio aūt deos dijudicat.

¶ In decretis fabiani. Capitulo. II.

¶ Oues paſtorē ſuū niſi a fide exorbitauerint nō dēt accuſare. ij. q. vij. c. Oues.

FAbianus pſul: omnib⁹ epis. Statuētes aplica auctoritate iubem⁹. ne paſtorē ſuū oues q̄ ei cōmiſſe fuerint: niſi in fide errauerit: rephēdere audeāt. Si aūt a fide deuiauerit: erit corrigend⁹ prius ſecrete a ſubditis. Qđ ſi incorrigibilis qđ abſit apparuerit erit accuſād⁹ ad pmates ſuos: aut ad ſedē apoſtolicā. Pro alijs vero actibus ſuis: magis tolerādus eſt ab omnib⁹: etiam ſibi ſubditis quā accuſandus: aut publice derogandus: q2 cū in eis a ſubditis delinquit eius ordinationi obuiat: qui eos pretulit eis dicente apoſtolo dei ordinationi reſiſtit qui poteſtati reſiſtit.

De reſtitutiōe ſpoliatorum.

¶ Zephirinus fratrib⁹ p egyptum in. II. decre.

ANnunciatuz eſt ſedi apoſtolice: p hypocriſiarios veſtros: quoſdā fratrū noſtroꝝ epoꝝ videlicet ab eccleſijs et ſedib⁹ ꝓprijs pelli: ſuaq; auferri eis ſuppellectilia: ꝛ ſic nudos ꝛ exſpoliatos: ad iudicia vocari: qđ omni rōne caret cum ꝯſtituta apoſtolicoꝝ eorūq; ſucceſſorū: ꝛ p̄cepta impatoꝝ: ac ꝯſtitutiones legū id ipm fieri vetent.

¶ Item zepherinus.

¶ Null⁹ ſpoliat⁹ ſit accuſandus niſi primo fuerit reſtitutus. ij. q. ij. c. p̄ceptū eſt.

PReceptū eſt ergo in antiquis ſtatutis epos eiectos atq; ſuis rebus exſpoliatos: eccleſias ꝓprias recipere. et primo ſua omnia eis reddi. Et demū. ſi quis eos iuſte accuſare voluerit. eque periculū facere. Judices eſſe decernētes epos recta ſapiētes: ꝛ in eccleſia ꝯuenietes: vbi teſtes eēnt ſingulorꝝ qui oppſſi videbant. Itē. Nec eos pri⁹ rñdere debe-

re:quã oĩa ſua eis ⁊ eccl'ijs eoꝝ legibꝰ integerrime reſtituanť.

¶ Felix epĩs gallie.II.decre.

¶ Ante reſtitutionẽ aliquis ad cauſam reuocari nõ debet.iij.q.ii.c.Si epũs.

Si ſuis fuerit epũs:aut eccleſie rebus ſibi cõmiſſe exſpoliatus: aut qđ abſit: quod alienũ ab omnibꝰ eſſe debet fidelibꝰ a ſede ꝓpria eiectus:aut in detentione aliqua: a ſuis ciuibꝰ fuerit ſequeſtratus:tũc canonice ante in priſtino ſtatu reſtituať:cũ omni priuilegio ſui honoris:⁊ ſua oĩa q̃ in inſi dijs inimicoꝝ ſuoꝝ ei ablata fuerint:legibus reintegrenť.nec cõuocari aut iudicari poterit:niſi ipſe ꝑ ſua neceſſitate:minime tñ iudicandus aduenire ſponte elegerit. Nullateñꝰ ergo a quoquã cogať:antequã integerrime oĩa:q̃ per ſuggeſtiões inimicoꝝ ſuoꝝ amiſerat:poteſtati eius ab honorabili cõcilio legali ordine reintegrentur.

¶ Euſebiꝰ fratribꝰ ꝑ alexandriã ⁊ egyptũ.in.II.decre.

¶ Nec conuocari ad ſinodum nec in aliquo debet iudicari ſpoliatus.ij.q.ij.c.in ſcripturis.

Euſebius papa in ſecũdo decretali ſuo. In ſcripturiꝫ veſtris repimus:quoſdã epõs in veſtris partibꝰ a ꝓprijs ouibus accuſatos aliquos videlicet ex ſuſpitione ⁊ aliquos ex certa ratione:idcirco quoſdã ſuis rebus exſpoliatos: quoſdã vero a ꝓpria ſede pulſos:q̃s ſciatiꝫ nec ad ſinodũ cõprouincialẽ:nec ad generalẽ poſſe ꝯuocari:nec ĩ aliq̃ iudicari:antequã cũcta q̃ eis ſublata ſũt:legibꝰ ꝓtãti eoꝝ reintegrenť.

¶ Item iulius papa.de eodem.⁊ habeť.ij.q.ij.c.Nullus poteſt.

.§. Itẽ nec ꝯuocari ad cauſam nec iudicari poteſt exſpoliatus vel expulſus:q2 nõ hꝫ ꝑuilegiũ q̃ exſpoliari poſſit iã nudatꝰ.

¶ Johannes papa. Ante litem conteſtatam poſſeſſori cuncta ſunt reſtituenda.ij.q.ij.c.Antiquitus.

.§. Unde ⁊ antiquitus decretũ eſt:omnes poſſeſſiones et omnia ſibi ſblata atq3 fructus cunctos:ante litem conteſtatã:preceptor vel primas poſſeſſori reſtituat. Item. Eſt in antiquis eccleſie ſtatutis decretum:vt qui aliena inuadit:nõ exeat impunitus ſed cũ multiplicatiõe omnia reſtituat. Uñ et in euãgelio ſcriptũ eſt. Qđ ſi aliq̃d defraudaui. reddo quadrupluꝫ Et in legibꝰ ſeclaribꝰ cautũ habeť. Qui rẽ ſurripit alienã: illi cuiꝰ res direpta eſt:in vndecuplũ q̃ ſublata ſunt reſtituat.

¶ Felix epũs gallie in.II.decre.

¶ Ante restitutionem aliquis ad cauſam reuocari non debet.iij.q.ij.c. Si epiſcopus.§.Preſul vero.

PResul vero cum omni honore ſtatui priſtino reddat: et ipſe diſpoſitis ordinatiſq; libere ac ſecure diu ſuis tūc regulariter infra quattuor aut q̄nq;:aut ſex: aut ſeptē menſes iuxta quod poſſibilitas ei fuerit:et non ante conuocatus ad tempus concilio legittimo:et canonico deſtinatū veniat ad cauſaꝫ:et ſi ita iuſte videtur:accuſantium propoſitionibus reſpondeat.

¶ Ex decretis felicis pape epiſcopis per egyptum.

¶ Nullus debet accuſari dū ſuis rebus fuerit ſpoliatus.ij.q.ij.c.Nullus epoꝝ.

NUllus enim epiſcopus:qui ſuis rebus exſpoliatꝰ: aut a ſede propria vi:aut terrore depulſus: antequ ā om̄ia ſibi ablata legibus reſtituantur:et ipſe pacifice annuꝫ vel plus ſuis fruat̄ honoribꝰ:ſediq; proprie ſit regulariter reſtitutus:iuxta canonum inſtitutionem accuſari: iudicari: aut damnari non poteſt.

¶ Euſebius epis p alexandriā ꝛ egyptum.in.II.decre.

¶ Poſt reſtitutionē inducie preſtāde ſunt.iij.q.ij.c.Prius.

PRius ergo oportet omnia illis legibus reintegrari: et eccleſias que ſibi ſublate ſunt: cuꝫ omni priuilegio ſuo reſtitui: ꝛ poſtmodū non ſub auguſti temporis ſpacio ſed tantum ſpacium temporis eis indulgeatur:quantū exſpoliati vel expulſi eſſe videnť:antequā ad ſinodū cōuocenť ꝛ ab omnibꝰ quibuſq; ſue ꝓuincie epis audiatur.

¶ In decretis felicis.Capitulo.X.

ILle vero qui vi aut terrore: vľ timore:a ſede pulſus aut ſuis rebus exſpoliatus fuerit:nō prius vocetur ad ſinodum:quā ei omnia legibus reintegrentur.

¶ Poſt reſtitutionē inducie p̄ſtande ſunt.iij.q.ij.c.tam diu.

.§.Et tādiu in ſede ꝓpria pacifice: et poteſtatiue: cuncta diſponens reſideat:quādiu expulſus vľ exſpoliatus ſuis viſus eſt carere rebus.

De accuſationibus

¶ In decretis ſtephani. Capitulo.II.

¶ Accuſatio nō debet fieri in ſcriptis.ij.q.viij.c.Per ſcripta nullus.

STephanꝰ ſancte apoſtolice et vniuerſalis eccleſie romane epiſcopus omnibus epiſcopis per ſcripta nulliꝰ accuſatio ſuſcipiatur: ſed propria voce ſi legittima et digna accuſatoris perſona fuerit: pre ſente videlicet eo quē accuſare deſiderat: qꝛ nullus abſens per alium accuſari poteſt aut accuſare.

¶ Jn decretis felicis. Capitulo. II.

¶ Abſentes nec accuſari nec iudicari poſſunt. iij. q. ix. c. Abſente aduerſario.

FElix eps: vniuerſis epis. Abſente vero aduerſario nō audiat accuſator: nec ſententia abſente parte alia a iudice dicta: vllam obtinebit firmitatē: neq; abſens ꝑ alium accuſare aut accuſari poteſt.

¶ Ex ꝯcilio cartha. Cap. LX. Exēpla calixti pape. Cap. II.

¶ Accuſatio nō debet fieri in ſcriptis. ij. q. viij. c. Per ſcripta.

NUllus ergo doctoꝝ ꝑ ſcripta accuſet: decernimus non credi accuſatori: qui abſente aduerſario cauſā ſuggeſſerit: ante vtriuſq; partis diſcuſſionem.

¶ Adrianus papa. Capitulo. I.

¶ Criminal'r accuſans vel accuſatꝰ ꝑ ſe expiat. v. q. iij. c. Jn criminalibus.

IN criminalibus cauſis: nec accuſator per ſe aliquem accuſare poteſt: nec accuſatus per aliam perſonā ſe defendere permittitur.

¶ Felix epis gallie in ſecundo decretali.

¶ Maiores natu nō accuſent: niſi qui ſint recte fidei ꝛ ꝯuerſationis. ij. q. vij. ca. Querendū. et. l. Si plures. ff. de accuſa.

SJ ex vtraq; ꝑte ad cauſam dicendā venerit: qꝛ vnꝰ abſq; altero audiri nō debet: querendū eſt in iudicio: cuiꝰ ſint ꝯuerſatiōis: ꝛ fidei: atq; ſuſpitionis: accuſatores: aut q̄ intētiōe hoc faciāt: Quia ad hoc admitti nō debēt. niſi bone ꝯuerſatiōis ꝛ recte fidei. viri hij videlicet q̄ omi ſuſpitione careāt. ꝛ bone vite clareāt neq; infames exiſtāt.

¶ Anacletus epis gallie. in. II. decre.

¶ Sacerdotes nō niſi a viris idoneis ꝛ ꝓbatis accuſari poſſunt. ij. q. vij. c. Accuſatio quoq;.

ACcuſatio eoꝝ ſuꝑ q̄ ꝯſulere nos voluiſtiſ. nō niſi ab idoneis ꝛ ꝓbatiſſimis viriſ. q̄ ꝛ ſuſpitōibꝰ ꝛ ſeclaribꝰ ſceleribus careāt fieri debet. quia dominꝰ ſacro ſuo corporis

tractatores a vilib⁹ ꝛ reꝓbis ac̄ nō idoneis pſonis infamari voluit nec calūniari. ſed ip̄e ꝓp̄o flagello peccantes ſacerdotes a templo eiecit ¶ Euariſtus affrice epiſcopis

¶ Niſi opiōe diſcuſſa nō audiant accuſatores epoꝝ. ij. q. vij. c. ſi qui ſunt.

SI qui ſunt vituperatores: aut accuſatores epoꝝ vel reliquoꝝ ſacerdotum nō oportet eos a iudicib⁹ eccleſie audiri: antequā eoꝝ diſcutiatur eſtimationis ſuſpicio vel opinio: qua intentiōe: qua fide: qua temeritate: qua vita. qua conſciētia. quoue merito ſi ꝑ deo: aut ꝑ vana gloria: aut inimicitia vel odio: aut cupiditate iſta preſumpſerint.

¶ In decretis Anacleti epiſcopi. II.

¶ Qui legem ſuam ſponte tranſgredit̄. ante ſuā reuerſionē recte agētes accuſare non pōt. iij. q. iiij. c. Beat⁹

ANacletus vrbis rome eps: omnib⁹ ep̄is: accuſandi vel teſtificandi licētia deneget̄ his qui xp̄iane religionis ꝛ noīs dignitatē: ꝛ ſue leges vel ſui ꝓpoſiti normam: aut regulariter ꝓhibitā neglexerint. trāſgreſſores em̄ ſponte legis ſue violatores apoſtote noiant̄. Om̄is apoſtota refutād⁹ eſt: nō in accuſationē recte agētiū aut teſtimoniū ſuſcipiēdus eſt. ¶ Decretum Fabiani. Caplo. II.

¶ Nec clerici in accuſatione laicoꝝ. nec laici in accuſatione clericoꝝ ſunt ſuſcipiendi. ij. q. vij. c. ſicut ſacerdotes

FAbian⁹ eps: ep̄is vrbis rome omnib⁹. Sicut ſacerdotes vel clerici reliq̄ a ſecularib⁹ laicoꝝ excludūt̄ accuſatiōe. ita illi ab iſtoꝝ ſunt excludēdi ꝛ alienādi crimīatione ꝛ ſic̄ iſti ab illis ita ꝛ illi ab iſtis nō recipiant̄: q2 ſic̄ dn̄i ſacerdotū ꝯuerſatio: ſegregata dꝫ eē ab eoꝝ ꝯuerſatōe ita ꝛ litigatio: q2 ſeruū dn̄i non oportet litigare ſed mitē eē ad oēs.

¶ In decretis Stephani epiſcopi. II

¶ Inimici non poſſunt accuſare. iij. q. v. Accuſatoribus

REpellant̄ cohabitātes inimicis ꝛ oēs laici. q2 infeſtationē blaſphemie affectio amicitie incitare ſolet Nec illi videlicet laici: in nr̄a ſunt recipiēdi accuſatiōe q̄ vos in ſua volūt recipe infamatōe ¶ In decret gai pape. Ca. I

¶ Heretici iudei vel pagani xp̄ianos accuſare nō pn̄t. ij. q. vij. c. Pagani

GAius papa: felici coep̄o: pagani vl' heretici: ſiue iudei nō pn̄t xp̄ianos accuſare: aut vocē infamatōis inferre

¶ Ex concilio carthaginenſi. vij. Caplo. II.

¶ Qui in p̄mo caplo deficit in alijs nō admittit̄. iij. q. x. c. Placuit

PLacuit: vt quotieſcūq; clericis ab accuſatorib⁹ multa crimina obiciunt̄: ꝛ vnū ex his de quo prius egerint ꝓbare nō valuerint ad cetera iā nō admittant̄.

¶ In decretis fabiani. Capitulo. II.

¶ Nup inimici accuſatores vel teſtes eſſe non poſſunt. iij. q. v. c. accuſatores. j.

FAbianus papa: omnib⁹ fidelib⁹ ſtatuim⁹ eos ad accuſationē nō recipi: qui ſunt ſuſpecti: aut qui heri aut nudiuſterti⁹: vel dudū fuerūt inimici: qm̄ ſuſpecti facti ſunt et qui nō ſunt bone ꝯuerſationis: vel quoꝝ vita eſt accuſabil̄: aut dubij in recta fide. Similr̄ quoꝝ fides: vita: ꝛ libertas neſcitur: vel qui infamie maculis aſperſi ſūt: aut ſcelerib⁹ irretiti Neq; eos ſacerdotes debere aut poſſe accuſare: q̄ rite ſacerdotes fieri nō poſſunt: nec ſunt ſui ordinis. Tales fratres chariſſimi accuſatiōes: ꝛ iniuſtas aut nouas emulationes ꝓhibite ꝑ virib⁹ qꝛ contentio ſummopere vitanda eſt

¶ In decretis ſtephani. Capitulo. I.

¶ Que perſone infames habeantur. vj. q. j. c. in fames.

STephanus ſancte romane eccleſie eṗs: dilectiſſimo fratri atq; familiari amico hilario. Infames illas pſonas dicim⁹ eſſe: que ꝑ aliqua culpa notant̄ infamia: et oēs qui xp̄iane religiōis ꝛ legis normā abiciūt: ꝛ ſtatuta eccleſiaſtica ꝯtemnūt. Siliter fures: ſacrilegos ꝛ omnes capitalibus crimib⁹ irretitos. Sepulchroꝝ quoq; violatores: ꝛ apoſtoloꝝ ſucceſſorumq; eorum reliquorumq; eorum ſanctorum patruꝫ ſtatuta libēter violātes: ꝛ oēs qui aduerſus patres armāt̄: qm̄ in omni mūdo infamia notant̄. Siliter ꝛ inceſtuoſos. homicidas. piuros. raptores. maleficos. veneficos. adulteros. de bellis publicis fugiētes. ꝛ qui indigna petūt ſibi loca tenere. aut facultates eccleſie auferūt iniuſte. ꝛ qui fratres calūpniantur aut accuſant ꝛ nō ꝓbant vel qui cōtra innocentes principum animos ꝯcitādos ꝓuocant ad iracundiā ꝛ oēs anathematizatos vel ꝑ ſuis ſcelerib⁹ ab eccleſia pulſos. ꝛ oēs quos eccleſiaſtice vel ſancte leges infames ꝓnunciāt. hij nimiꝝ omnes nec ſerui ante legittimā libertatē. nec penitētes nec bigami nec illi qui curie deſeruiūt. et qui nō ſunt integri corpore. aut ſanaꝫ nō habent mentē. vt intellectū. aut inobedientes ſanctoꝝ patrū decretis exiſtunt. aut qui furioſe manifeſtant̄. Hij omnes

nuſquā nec ad ſacros gradus debent ꝓuehi: nec ad accuſatio nē ſeu ad teſtimoniū vllatenus iuſte poſſunt recipi.

¶ Ex decretis ſtephani pape omnib⁹ epīs miſſis. Capitu. XI

¶ Accuſati. niſi prius ſe purgauerint alios accuſare non poſſunt. iij. q. xj. Ne ganda primo.

QUod negāda eſt accuſatis licentia criminādi: priuſq̄ ſe crimīe quo ꝓmunt̄ exuerūt. Quia nō eſt credendū ꝯtra alios eoꝝ ꝯfeſſioni: qui criminib⁹ implicati ſunt: niſi ſe prius ꝓbauerint innocētes. Qm̄ piculoſa eſt: ⁊ admitti nō debet: rei aduerſus quēquā ꝓfeſſio. Familiares vo ⁊ ſpōte ꝓfeſſi atq̄ ſcelerib⁹ irretiti nō debēt admitti: nec hij qui heſterna die aut ꝑhēdie aut ante inimici fuerūt.

¶ De libro. IX. earundē legum.

SAne hij qui crimina ſua in queſtione cōfeſſi ſunt: ſi de alijs ſic dicere voluerint: a iudice nō credant̄: q2 iure ⁊ legib⁹ cōſtitutū eſt: vt ſpontanea ꝓfeſſione reus reum nō faciat: neq̄ illi đ altero credat̄ q̄ ſe criminoſū ꝯfeſſus eſt.

¶ Julius pape ſcribit dicens.

¶ Iſtud habet̄ in. l. vltima. in fi. C. đ accuſa. ⁊. c. Nemini. xv. q. iij. Et vult Rei ꝓfeſſio aduerſus quēlibet admitti nō debet.

NEmini de ſe confeſſo credi poteſt ſuꝑ crimen alienum: Qm̄ ei⁹ oīſq̄ rei ꝓfeſſio piculoſa eſt: ⁊ admitti nō dƺ.

¶ Infames eos qui ſunt bone fame accuſare nō pn̄t. j. q. iiij. c. Alieni.

§ Similiter alieni erroris ſociū: vel a ſue voluntarie ꝓpoſiti tramite recedentē aut ſacris patrū regulis ⁊ ꝯſtitutionib⁹ inobedientē ſuſcipere nō poſſumus nec debemus.

¶ Stephanus papa. in. II. decretali. omnib⁹ epīs.

¶ Qui nō ſunt recipiendi in accuſatiōe. iii. q. iiij. c. Nullus primo.

NUllus anathema ſuſcipiat̄: nec a quoquā credant̄ que ab eis vel dicunt̄: vel cōſcribunt̄. Eos dico anathematizatos eſſe: quos epī ſui ſcriptis anathematizauerunt: aut eoꝝ ſtatuta anathematizant.

¶ Carthaginenſi concilio. VIII. Capitulo. I.

¶ Ad accuſationē non admittatur qui in excōmunicatione ꝑſeuerat. iiij. q. j. ca. Diffinimus.

DIffinim⁹ eū rite ad accuſationē nō admitti: qui poſtea quā excōicat⁹ fuerit: in ipa adhuc excōicatione ꝯſtitutus: ſiue ſit clericus ſiue laicus accuſare voluerit.

¶ Nicolaus Michaeli imperatori.

¶ Heretici ꝓbant qui in ſciſmate vel excōmunicatione ꝑſeuerāt habet. iiij. q. j. c. Quod aūt. §. Si vero.

Si eccl'iaſticū fuerit crimē coepo illatū: tūc ꝓbari oportet accuſantiū ꝑſonas: vt pmo quidē hereticis nō liceat cōtra orthodoxos epos accuſatiōes ꝓ eccl'iaſticis negocijs facere. Sed ne hos hereticos eſſe denegetis audite ſequētia: hereticos inquiūt eſſe dicim⁹: tā eos qui olim ab eccleſia ꝓiecti ſūt: quā qui poſt hec a nob anathematizati ſunt. Porro ſi adhuc nec ſic creditis qđ ſubdit audite. Preter hos aiūt aut ē et eos q fidē quidē ſanā ſimulāt vl' negāt ꝯfiteri. Sciſmaticos etiā ⁊ eos q ſeorſum a cōicantib⁹ nob epis collectas faciūt: de inde ꝰo ⁊ ſiquidē ab eccl'ia ſup cauſis quibuſdā fuerit repbenſi: ⁊ ꝓiecti: aut excōicati ſiue ex clero ſiue ex laicali ordine: nec his licere accuſare epm: anteq̄ ꝓprio crimie pmit⁹ exuantur. Siliter aūt ⁊ eos q ſubaccuſatiōe prioris exiſtūt: nō ante eſſe acceptabiles in epi accuſationē: aut alio⁊ clerico⁊: quā innoxios ſemetipos illato⁊ ſibi oſtēderint criminū.

¶ Fabianus papa in. IIII. decretali.

¶ Conuiciū nō eſt ꝓ accuſatiōe habendū. ij. q. iij. c. Si quis iratus.

Si quis irat⁹ crimē aliqđ cuilibet temere obiecerit: vel impoſuerit: ꝯuiciū nō eſt ꝓ accuſatiōe habendū. Sed permiſſo tractādi ſpacio. ſi id qđ iratus dixit p ſcripturam ſe ꝓbatu⁊ eſſe fateat: vt ſi fortaſſe reſipiſcēs: q ꝓ iracundia dixit iterare aut ſcribere noluerit nō vt crimis re⁹ habeat

¶ De pena illi⁹ qui ſuccubuerit in accuſatione. ij. q. iij. c. Omnis.

§. Ois ğ q crimen obicit ſe ꝓbaturū ſcribat. Reuera ibi ſemp cauſa agat: vbi crimē cōmittit. Et qui nō ꝓbauerit qđ obicit penā quā intulerat ipe patiat. ¶ Itē ſixtus papa.

¶ Qui aliū accuſat i iudicio reū indicet ⁊ in ſcptionē patiat. ij. q. viij. c. Quiſqs

Accuſatiōis ordinē talē dicim⁹ ⁊ ſeruari iubem⁹: id eſt ſi qs clerico⁊ i crimie ipetit: nō ſtati re⁹ eſtimet: q2 accuſari potuit: ne ſubiectā inocētiā faciam⁹: ꝫ qſquis ille eſt q crimē intēdit: in iudiciū veniat: nomē rei indicet: vinculū inſcptōis arripiat: cuſtodiat ſilitudinē ſupplicij: habita tñ dignitatis eſtimatiōi. Nec forte ſibi nouerit licentiā mentiendi: cū calūpniātes ad vindictā poſcat ſilitudo ſupplicij.

¶ Item damaſius papa.

¶ Habet. iiij. q. iiij. c. Nullus. §. In ſcriptio.

INſcriptio primo fiat vt talionē calūniator recipiat: qꝛ ante inſcriptionē nemo debet iudicari vel damnari cū et ſeculi leges hoc retineant

¶ Stephanus ep̄is gallie in. ij. decretali

¶ Iſtud habetur in. l. infames. ff. de poſtu ⁊ eſt canonizata. iij. q. vij. ca. Infames in principio

INfamis em̄ perſona nec ꝓcurator poteſt eſſe nec cognitor. ¶ Stephan⁹ in. ij. decretali omib⁹ ep̄is

NVllus alienigena aut accuſator eoꝝ fiat aut iudex

¶ In decretis damaſij. Cāpl'o. IIII.

¶ Quilibet in cā duas pſonas gerere nō valet. iiij. q. iiij. c. null⁹ i p̄mo

DAmaſius papa romanus: ſtephano archiep̄o: accuſatores ⁊ iudices nō idem ſint. ſed p ſe accuſatores: p ſe iudices. p ſe teſtes. per ſe accuſati: vnuſquiſqꝫ in ſuo ordinabiliter loco ¶ In decretis Fabiani. Cap̄. IIII.

¶ Accuſator vel teſtis vel iudex aliquis ſimul eſſe nō pōt. iiij. q. iiij. c. null⁹ p̄n.

NVllus vnq̄ꝫ p̄ſumat accuſator ſimul eſſe ⁊ iudex ⁊ teſtis. quoniā in omni iudicio quatuor pſonas neceſſe ē ſemp adeſſe: id eſt iudices electos: accuſatores idoneos: defenſores ꝯgruos: atqꝫ teſtes legittimos. Iudices autē debēt vti equitate: teſtes veritate. accuſatores intentione ad amplificandū cauſam: defenſores extenuatione: ad minuendam cauſam. ¶ Gregori⁹ iohāni defenſori. Cap̄. XI

¶ Nullū ſeruet indiciū niſi rōnabiliter habitū. c. in p̄mis. §. qꝛ igit ſtepha. ij. q. j

QVod quidaꝫ frater de falſis ſe capitulis accuſat: nec aliquid ordinabiliter factū ſed iniuſte cōdemnatuꝫ ſe aſſerit diligēter querendū eſt. Primo ſi iudiciū ordinabil'r eſt habitū ſi alij accuſatores alij teſtes fuerūt. Deinde cauſarū qualitas examināda ſi digna exilio vel depoſitōe fuerit. ſi eo p̄ſente qui accuſat⁹ eſt ſub iureiurando ꝯtra eū teſtimoniū dictū eſt: ſi ſcriptis actum eſt: ſi ipſe licentiā reſpondēdi. ant defendendi ſe habuerit: ſed et de pſonis accuſantiū: ac teſtificantiū ſubtiliter querendū eſt: cui⁹ ꝯditionis ſunt cui⁹ ue opatiōis ei⁹ vel opiniōis ſint: ne forte aliquas ꝯtra p̄fatū paſtorē inimicitias habuiſſent. vtrū vero teſtimoniū ex audi tu dixerint: aut certe ſpecialiter ſi ſe ſcire teſtati ſunt: ſi ſcp̄tis iudicatum eſt ⁊ partib⁹ p̄ſentibus, ſemp ſententia recitata eſt qd ſi forte hec ſolenniter acta non ſunt. neqꝫ cauſa ꝓbata eſt

que exilio vel diſpoſitione digna fuit in eccleſiam ſuam omnibus modis reuocetur.

De teſtibus in accuſatione recipiendis.

¶ Ex cõcilio carthaginenſi. vij. Ca. IIII. Nicola⁹ papa:

¶ Qui ab accuſatiõe repellũt. aut ad annũ. xiiij. nondum peruenerint teſtes eſſe non poſſunt. iiij. q. iij. c. Teſtes

TEſtes autẽ ad teſtimoniũ nõ admittẽdos eſſe cenſemus q̃ nec ad accuſationẽ admitti ꝑcepti ſũt vel quos ipſe accuſatoꝛ de ſua domo ꝑduxerit: ad teſtimoniũ autẽ intra annos. xiiij. etatis ſue non admittantur

¶ In decretis Anacleti. Caplo. IIII.

¶ Nuper inimici teſtes eſſe nõ poſſunt. iij. q. v. c. Accuſatores

TEſtes aũt eẽ non pñt q̃ ante heſternũ diẽ: aut nudiuſterti⁹ inimici fuerũt: ne irati nocere cupiant: ne leſi ſe vlciſci velint Inoffenſus igit̃ accuſatoꝝ ꝛ teſtium affectus querendus eſt ꝛ non ſuſpectus.

¶ In decretis Calixti pape. Caplo. II

¶ Conſanguinei vel familiares aduerſos extraneos teſtimoniũ non dicãt. iij. q. v. c. Conſanguinei.

COnſanguinei aduerſus extraneos teſtimoniũ non dicãt. nec familiares de eadẽ domo ꝑdeuntes ſed ſi voluerint: ꝛ inuicẽ ꝯſenſerint inter ſe tm̃mõ parentes teſtificẽt̃ ꝛ nõ in alios Neqꜫ teſtes ſuſpecti recipiant̃. qꝛ ꝓpinquitatis ꝛ familiaritatis ac dñationis affectio veritatẽ impedire ſolet. Amoꝛ carnalis ꝛ timoꝛ atqꜫ auaricia. plexqꜫ ſenſus hebetãt hũanos: ꝛ ꝑuertũt opiões: vt queſtũ pietatẽ putẽt ꝛ pecuniã q̃ſi mercedẽ pꝛudẽtie

¶ In decretꝫ damaſij Ca. IIII.

¶ Sacerdotes accuſare vel in eos teſtificari non valent. qui ad ſacerdotiũ ꝓhibentur eligi. ij. q. vij. c. teſtes

TEſtes abſqꜫ vlla ĩfamia aut ſuſpitõe vel manifeſta macula ꝛ ꝟe fidei plenitudine inſtructi eẽ dñt: ꝛ tales q̃les ad ſacerdotiũ eligere diuina iubet auc̃tas: qm̃ vt antiquoꝝ tradit auc̃tas ſacerdotes crimĩari non pñt: nec in eos teſtificari qui ad eundẽ nõ debẽt nec pñt ꝓuehi honoꝛẽ.

Itē. homicide malefici: fures: ſacrilegi: raptores: venefici: adulteri: ⁊ q̄ raptū fecerūt. vel falſum teſtimoniū dixerūt: ſeu q̄ ad ſortilegos magoſq̧ cucurrerūt: nullatenꝰ ad accuſationē vel ad teſtimoniū erūt admittēdi ¶ In decre. Iginij pape

Proditoris vero nec calūniatoris vox audiat: nemini de ſe confeſſo credi poteſt. ſup crimen alienū: q̄m eius rei ꝓfeſſio periculoſa eſt ⁊ admitti nō debet

¶ Infames eos qui ſunt bone fame acauſare non pn̄t. iij. q. iiij. c. alieni erroris

·§· Siliter alieni erroris ſocij vel a ſui volūtarie ꝓpoſite tramite recedentē: aut ſacris patꝝ regulis ⁊ ꝯſtitutionibꝰ inobedientē ſuſcipe nō poſſumꝰ nec debemus.

¶ In decretis Silueſtri pape. Caplo III.

¶ Quilibet clericus nō eſt in publico examinandꝰ. xj. q. j. c. teſtimonium

Silueſter papa in generali reſidēs ſinodo dixit. Nullꝰ laicꝰ audeat inferre crimē clerico. Teſtimoniū aūt clerici aduerſus laicū nemo ſuſcipiat. Clericū vero quēlibet in publico nemo examinare p̄ſumat niſi in eccleſia

¶ Ex decretis Silueſtri pape. Cap. III

In ꝯſenſu ſubſcptione oīm ꝯſtitutū eſt: vt nullꝰ laicus epō vel alicui in ordinibꝰ poſito: crimē aliqd̄ poſſit inferre: ⁊ vt p̄ſbyt̄ aduerſus epm̄. dyaconꝰ aduerſus p̄ſbyterꝝ: ſubdyaconꝰ aduerſus dyaconū: accolitꝰ aduerſus ſubdiaconū: exorciſta aduerſus accolitū. lector adūſus exorciſtā: hoſtiariꝰ adūſuſ lectorē. nullomō aliq̧ p̄ſumat dicere accuſatōꝫ

¶ Quod teſtibus epiſcopus vel preſbyter vel reliqui clerici ſunt communicandi. ij. q. v. c. Preſul

·§· Preſul aūt nō dānabit niſi in. lxxij. teſtibꝰ. Preſbyt̄ āt cardinalis m̄ ſiin. xl. tribꝰ teſtibꝰ nō dānabit: dyaconꝰ aūt cardinalis vrbis rome niſi in. xxvij. teſtibꝰ nō dānabit. Subdyaconꝰ: accolitꝰ: exorciſta: lector: hoſtiariꝰ: niſi. vij. teſtibꝰ nō cōdemnabunt. Teſtes aūt ⁊ accuſatores ſine aliq̄ ſui infamia.

¶ In decretis euticiani. Caplo. II

¶ Infamis vel ſacrilegus religioſum chriſtianum accuſare non poteſt. iij. q. iiij. ca. Nullo vnquā

Nulli vnquā infami: atq̧ ſacrilego dequocunq̧ liceat negotio aduerſus religioſum xp̄ianum q̄uis humilis ſeruiliſq̧ perſona ſit: teſtimonium dare: nec de qualibet re actione vel in ſcriptione xp̄ianum impetere

¶ In decretis Calixti pape. Caplo. II

¶ Teſtes non dicatur teſtimonium: niſi de his que preſentialiter et veraciter nouerint.iij.q.ix.c. Teſtes

Teſtes per quacunq; ſcripturam teſtimoniũ nõ pferãt. ſed preſentes ex his que cognouerunt ⁊ viderunt veraciter teſtimonium dicant. Nec de alijs cauſis vel negotijs teſtimoniũ dicant.niſi de his que ſub preſentia eorum facta eſſe noſcuntur

¶ Gregori⁹ iohãni defenſori.Caplo.XL

¶ Concordat.c.licet ex quadam extra de teſti.doc.⁊ bar.in.l.teſtiũ. C.de teſtibus.⁊.iij.q.ix.c.de his

Querendum: vtrũ teſtimonium ex auditu dixerit: aut ſpecialiter certe ſe ſcire teſtati ſunt: ſi ſcriptis iudicatũ ſit ⁊ patrib⁹ pſentibus ſentẽtia recitata eſt. Quod ſi forte hec ſollenniter acta non ſunt: neq; cauſa pbata eſt qui exilio vl' depoſitione digna ſit in eccleſiam ſuam modis omnibus reuocẽt ¶ Pius papa.viij.a petro fratrib⁹ p hiſpaniã

Apoſtolus inquit aduerſus pſbyterũ inſcriptionẽ non eſſe recipiendã.abſq; duobus vel tribus idoneis teſtibus Si hoc de pſbyteris vel ceteris fidelibus pcauenda ſunt: quantomagis de epis: Euãgelium. In ore duoꝝ vel trium teſtium ſtat omne verbum.

¶ Stephanus.v.aſtulfo

¶ Iſtud habet.§. vt vnius.c.placuit.§.vt vni⁹ ⁊.c.veniẽs extra de teſtibus

Nec euangelium: nec vlla diuina humanaq; lex vnius teſtimonio etiã idoneo: quẽpiam ɔdẽnat vel iuſtificat

¶ Ex ɔcilio Bracharenſi.ij.

¶ Quod teſtib⁹ q̃ſq; clericoꝝ ɔuinci debeat.ij.q.v.c.placuit

Placuit vt ſi quis aliquẽ clericorum macule fornicationis impetit: ſcd̃m preceptũ pauli apl'i duo vel tria teſtimonia requirantur. Qd̃ ſi non potuerit: datis teſtimonijs approbare qd̃ dixit excõicationẽ accuſator accipiat.

¶ Felix anaſtaſio ⁊ egiptijs.Caplo.XIIII.

¶ Veniẽs ad iudiciũ: inducie nõ negant.iij.q.iij.c. Cum accuſatus

Felix papa in pmo decretali ſuo. Cum accuſat⁹ ad iudiciũ venerit ſi voluerit: ⁊ neceſſe fuerit inducie ei petenti: a patribus ɔſtitute: abſq; impedimento cõcedãtur et iudices a ſe electi tribuantur

¶ Qui timet locum tutum ſibi eligat.

Ut i loco vñ eſt ille qui accuſať:aut ſi ibi aliquã temera-
rie multitudinis vim metuerit:locum ſibi ꝯgruuꝫ eli-
gat:quo abſqꝫ timoꝛe ſi neceſſe fuerit vel ex poſcerit:te
ſtes habere ⁊ abſqꝫ impedimẽto ſuã canonice ſententiã finire
valeat:quia ꝑſurreptionẽ mľta euenire ſolẽt.

¶ Euticianus vꝛbis rome eps̄ omnib⁹ epis̄.

¶ Ante exitũ cauſe ꝑ appellationẽ recedere licet. ij. q. vj. c. Non ita.

Non ita in eccľiaſticis agendũ negotijs:ſicut in ſeculari-
bus. Nã in ſecularib⁹ poſtquã legib⁹ vocat⁹ venerit: et
in foꝛo decertare cepit aliquis:nõ licet añ ꝑ actã cauſaꝫ
recedere. In eccleſiaſticis vero dicta cauſa recedere licet ſi ne-
ceſſe fuerit:aut ſi ſe pꝛegrauari viderit.

De inducijs.

¶ In decretis damaſij. Capitulo. III.

¶ De inducijs in crimĩalib⁹ pulſatis dandis. iij. q. iij. c. Inducie ſcďo ⁊ ẽ palea.

Inducie autem accu-
ſatis in criminalibus epiſcopis. ſex menſiuꝫ
vel eo amplius concedẽde ſunt.

¶ In decretis felicis. Capitulo. I.

¶ Quod menſiũ inducie epis ꝑſtandi ſunt. ij. q. iij. c. De inducijs. §. Inducie vero in fine. c.

Felix papa roman⁹:anaſtaſio epõ. Inducie non ſuban-
guſto tꝑe ſed ſub longo ſpacio ꝯcedẽde ſũt:vt accuſati
ſe ꝑparare:⁊ vniũſos cõicatoꝛes in ꝓuincijs poſitos cõ
uenire:⁊ teſtes ꝑparare atqꝫ ꝯtra inſidiatoꝛes ſe plenit᷑ arma-
re valeãt. Quidã aũt ad repellẽda impedimentoꝝ machina-
menta:⁊ ſuos ꝑparãdas rñſiones:⁊ teſtes ꝯfirmãdos:⁊ ꝯſilia
epoꝝ atqꝫ amicoꝝ q̃rẽda:annũ ⁊ ſex mẽſes mãdauerũt ꝯcedi.
Quidã ꝟo annũ in quo plurimi ꝯcoꝛdãt. Minus aũt quã. vj.
mẽſes nõ reꝑperi. ¶ In decretis eleutherij. Capi. j.

¶ De inducijs ꝑſtandis. eadem cauſa ⁊. q. c. Inducie primo.

Eleutherius romane eccleſie epiſcopus:omnibus epi-
ſcopis. Inducie non modice ad inquirendum dande
ſunt:ne aliquid pꝛopere agi a quacunqꝫ parte videať.

quia per ſubreptionẽ multa ꝑueniunt.

¶Sñia diffinitiua debet fieri cã cognita .c.iudicantẽ.§.nec litigãtibꝰ.xxx.q.v .§.Litigantibꝰ aũt nõ prius velit iudex ſua ſñia obuiare:niſi qñ ipi iam pactis omnibꝰ nihil habeãt in q̃ſtiõe qđ ꝓponãt: et tãdiu actio ventilet quouſqꝫ ad rei veritatẽ ꝑueniat. Frequẽter interrogari oportet:ne aliq̃d ṗtermiſſum forte remaneat quod annecti conueniat

De ſubterfugientibus iudicium

¶Exempla Bonifacij pape ad epos gallie

Bonifacius epiſcopꝰ patrocho:Remigio: Maximo:hilario:Seuero:valerio:iuliano:caſtorio:leontio.iobi mõtano:marino:ꝛ ceteris epis ꝑ galliã:ꝛ ꝑ vij.ꝓuincias cõſtitutis valẽtine:nos clerici ciuitatis adierũt ꝓponẽtes libellũ ꝛ crimina que maximinũ teſte tota ꝓuincia aſſerũt cõmiſiſſe:delegata totiẽs cognitiõe illũ ꝯſtituta.ꝛ ſubterfugiſſe iudicia:nec ꝯſiſum ꝯſcia feſtinaſſe:vt ſi eſſet innocens examinatꝫ oibꝰ purgaret.que totiẽs decreta ex nr̃aꝝ quoqꝫ cartarũ inſtructiõe cognouimꝰ. Qui ecõtrario ꝓbauit de ſe illa que dicta ſunt.qr ad ea ꝯfutãda cũ eẽnt innũera a deceſſoribꝰ meis ꝓuincialibꝰ delegata ẽ cognitio. Cõuentꝰ etiã dicit vitaſſe ꝛ adeſſe mĩme voluiſſe.ꝛ nullꝰ dubitat qđ ita indiciũ nocens ſubterfugit.queadmodũ vt abſoluat q̃ ẽ inocẽs querit Sed aſtuta cauillatio coꝝ q̃ verſutis credũt agendũ eſſe ꝯſilijs:nũqꝫ innocẽtie nomẽ accepit. Cõfitet eñ de oibꝰ q̃ſquis ſubterfugere iudiciũ dilationibꝰ putat:veniet tñ aliqñ ille q̃ talis ꝓhibet in mediũ iudiciũ:nec ꝓdeſt illi totiẽs ſubterfugiſſe.quẽ ſui actus ꝛ cõmiſſa quocũqꝫ fugerit ea que obijtiuntur illi ſi vera ſunt crimina ꝑſequunt: debuerã quidẽ iã dignam ꝓ eius accuſatis in nr̃o iudicio actibꝰ: qui cognitionem et decretũ iudiciũ ſepe credidit declinãdo illudẽdũ.dare ſententiã aliqs ṗco qui forſitan iudicaret ꝛ ſibi qui abſens eſt:licet.ſit queſitus a nobis reſeruandũ eſſe nihil dicere maluimꝰ

inter capedine tempis data differri: cum hoc etiã eius accuſa
tores aſſererent De cuius intentionib⁹ ꝛ moribus fit decretũ
maximinũ tãtomagis dãnanda cõmittere: quãto tardius ſe
conſtituto iudicio preſentaret. Quẽ manicheoꝝ inuolutum
caligine arguunt: turpiq́ꝫ ſecta facta olim eũ ita nõ poſſe ab-
luere: aiam in ſordida ꝓbatiõe obiectaq́ꝫ ei geſta ſinodalia
ꝓferẽtes: ꝛ cõmiſſis inuolutũ vndiq́ꝫ flagicijs. nullũ eũ ſani-
tatis habuiſſe reſpectũ: quẽ furore ꝛ inſana temeritate ad ſe-
cularium quoq́ꝫ iudiciũ tribunalia ſubſidiũ queſtioni. qð in
vili pſona turpiſſimũ eſt obijcerent: pueniſſe eũ ad homicidiũ
dãna aſſerũt geſtis ꝓlatis ĩ mediũ. Et hũc talẽ poſt tanta ta
liaq́ꝫ cõmiſſe epatus adhuc nomen in ſuis latibulis vendica
re. impꝛope ciuitatis infamia nimijs doloꝛib⁹ cõqueruntur ꝛ
ſctm̃ nomẽ vendicãdo ſibi velle polluere. Jðoq́ꝫ frẽs cariſſi-
mi qꝛ audiẽdus hic pñtare ſe noluit: ne ꝯuictus foꝛſitan ab ac
cuſantib⁹ ſe cler[defendere poſſit: digna tandẽ aliqñ pñtatũ
epali iudicio ꝓnũciatiõis ꝯgrue feriri ſnĩa iudicam⁹ quãq́ꝫ
illi cũ hec docta fuerint ſciam⁹ hui⁹ nõis iacturã eẽ: q̃ pudoꝛẽ
nunq́ꝫ habuiſſe ſacerdotij ꝓhibet: ꝛ locũ ſuuꝫ nec modico q̃dẽ
tpe pdidiſſe dilationẽ dedim⁹: ꝛ decreuim⁹. ꝛ vr̃m debere in
tra ꝓuiniciã iudiciũ: ꝛ ꝯgregare ſinodũ añ diẽ kalendaꝝ no-
uembꝛiũ: vt ſi adeẽ voluerit pñs ſi ꝯſidit ad obiecta rñdeat ſi
ad eſſe neglexerit dilationẽ ſnĩe de abſentia nõ lucret. Nã'ma
nifeſtũ ẽ ꝯfiteri eũ de crimĩe q̃ indulto ꝛ totiẽs delegato iudi
cio purgãdi ſe occaſiõe nõ vtit. Nihil em̃ intereſt vtrũ ĩ pñti
examĩe omĩa q̃ dicta ſunt cõpꝛobent: cũ ipa q̃ꝫ ꝓfeſſiõe ꝓcu-
rata totiẽs ꝯſtet abſentia. Nos aũt p omẽs ꝓuincias lr̃as di-
rigem⁹: ne excuſationẽ ſibi ignoꝛationis obtẽdat. vt ad ꝓuin
ciã venire cogat ꝛ illic ꝯſtituto iudicio pñtare. Quicq̃d aũt
vr̃a caritas de hac re dixerit decernẽdũ: cũ ad nos relatũ fue-
rit: nr̃a vt cõdecet neceſſe eſt auctoꝛitate firmetur.

¶ Ex cõcilio carthaginenſi. Capl'o. XII.

¶ Non eſt a cõmunione ſuſpendendus: qui die ſtatuto ad cauſam venire nõ po-
tuit. iiij. q. v. c. Quiſquis epoꝝ

AUreli⁹ eps dixit. Quiſquis epoꝝ accuſatoꝛ: ad pma-
tẽ ꝓuincie ei⁹ ipe cãm deferat: nec a cõione priuet cui
crimẽ intendit: niſi ad cãm deferat ſuã dicendã electo

rū iudicio die ſtatuta lr̄is euocat⁹ mīme occurrerit. hoc ē īfra ſpaciū mēſis ea die q̄ eū lr̄as accepiſſe ꝯſtiterit: qḋ ſi aliq̄s ꝟe necc̄itatꝫ cās ꝓbauerit. q̄b⁹ eū occurrere nō potuiſſe. manifeſtū ſit cāe ſue dicēde ītra alteꝝ mēſem ītegrā h̄eat facultatem veꝝ tā diu p⁹ mēſem ſcḋm nō cōicet donec purget̄. Si aūt ad ꝯſiliū vniuerſale infra anni ſpaciū occurrere noluerit: vt vel ibi cā termineť ipe in ſe dānatōis ſn̄iam dixiſſe iudicet̄. Tpe ſane q̄ nō cōicat. nec ī ſua eccl'ia vel prochia cōicet. Accuſator ꝟo ei⁹ ſi nūq̄ dieb⁹ cāe dicēde defuerit ſubtrahēs ſe a cōione nō remoueat̄. Si ꝟo aliq̄n defuerit ſubtrahēs ſe reſtituto in cōione epo ipe remoueat̄ a cōione accuſator: ita tn̄ vt nec ipſi adimat̄ facultas cāe pagēde: ſi ſe ad diē ꝯſtitutū occurriſſe nō voluiſſe: ſ; nō potuiſſe ꝓbauerit. Illḋ ꝟo placuit vt cū agere cepit in epoꝝ iudicio ſi fuerit cauſatoꝝ pſona culpabil' ad arguendū nō admittat̄: niſi ꝓpās cās. nō tn̄ eccl'iaſticas aſſerere voluerit. ¶ In decretis Iulij pape. Cap. II

¶ Preſumit̄ ꝯtra illū. q̄ dilatōib⁹ ſubterfugit iudiciū. c. null⁹ de pſumptionib⁹.

Iuli⁹ romane eccl'ie pſul: epis oīb⁹. null⁹ dubitat qḋ ita nocēs iudiciū ſubt̄fugit queadmodū illḋ īnocēs vt abſoluat̄ requirit. nec ſuſpitione caret qui aliū calūnijs derogat: falſa dixiſſe cū ipe ad iudicium vt probet quod intulit uocatus venire diſtulit

De iudicib⁹ et eoꝛuꝫ ſētētijs

¶ In decretis Felicis. Cap'o. I.

Felix alme romane

eccl'ie eps: anaſtaſio et ceteris epis. Iudices tales eſſe debent: vt omni ſuſpectione careant et ex radice caritatis ſuam deſideret ꝓmere ſn̄iam. ¶ Niceni concilij

¶ Ubi ab eis quiſq̄ iudicandus eſt q̄s ſibi iudices elegerit. xj. q. j. c. Iudices autem

Iulius eṗs. oībus epis. iudices alij eſſe nō debent niſi quos ipe qui impetit̄ elegerit: aut quos ſuo ꝯſenſu hec ſctā ſedes aut eius pꝛimates auctoꝛitate hui⁹ ſancte ſedis ꝛ elegauerint ¶ Cap. VII. CXXXVI

IUdices pri⁹ ꝓbare debēt ſuſpicionē ꝛ cauſam aut ꝙ animo accuſatoꝛ hoc faciat: ꝛ poſtmodū iudiciū ſuſcipe ꝗa veritatis ꝓfeſſionē: ꝓpinquitatis inimicicie timoꝛis: amoris: odij: ꝛ cupiditatis intētio īpedire ꝛ aduerſa fratrib⁹ ſolet irrogare. ¶ Capitulo: XXXVI. Cōſtantin⁹ impatoꝛ.

¶ Damnari nō valet: niſi vel cōuictus vel confeſſus. vij. q. ij. c. Iudex

IUdex criminoſum diſcutiens: nō ante ſententiā ꝓferat capitalē: quā aut reus ipſe ꝯfiteat: aut ꝑ innocentes teſtes ꝯuincat. In decretis melchiadis Caplo.

¶ Nec ſuſpitionis arbitrio: nec aū verū ꝛ iuſtū iudiciū aliquis condemnet. ij. q. j. c. Primo ſemper.

PRimo ſemꝑ oīa diligēter inquirite: vt cū iuſticia ꝛ charitate diffiniatis. Neminē ꝯdemnātes ante verū et iuſtū iudiciū. Nullū iudicetis ſuſpitiōis arbitrio ſed primū ꝓbate ꝛ poſtea charitatiuā ꝓferre ſententiā. et qđ vultis non vobis fieri alteri non faciatis.

¶ In decretis victoꝛis. Capi. I.

¶ Res dubia nō diffiniat certa ſentētia. xj. q. iij. c. Graue. vel ſic. Nō credant ꝙ certis indicijs nō demōſtrant. xj. q. iij. c. Quāuis ꝛ habet. xxx. q. v. Si ꝗs ī fine.

UIctoꝛ papa: theophilo epō Audiuim⁹ quoſdā apud noſtros vr̄oſq̄ diuerſa iudicia fieri ꝛ incerta iudicare. In certa chariſſimi nullomō iudicem⁹: ꝗuſq̄ veniat dn̄s ꝗ latentia ꝓducet in lucē: ꝛ illuminabit abſcōdita tenebrarum: et manifeſtabit ꝯſilia coꝛdiū. Uñ Aug⁹ in libro de pnia. Quāuis em̄ vera ſint nō tñ credēda ſunt niſi que manifeſtis iudicijs cōpꝛobant: niſi que manifeſto iudicio cōuincunt: niſi que iudiciario oꝛdine publicant.

¶ In decretis Sixti. Capitulo. I.

De eodem videatis materiā. C. de ſen. que ſine certa q̄ti. ꝓla. eſt: ꝛ ꝑſertim. l. hec ſentētia ſcđo. eo. ti. ꝛ. xi. q. iij. c. Quis. ꝛ. c. graue. Item Iſtud de verbo ad verbum in. c. Si quis. §. Incerta. xxx. q. v.

SIxtus papa roman⁹ epis ꝑ hiſpaniā ꝯſtitutis. Incerta nemo pōtificū iudicare ꝑ̄ſumat. Et q̄uis vera ſint non tñ credēda ſūt. niſi certis iudicijs cōpꝛobent: niſi ꝙ manifeſto iudicio ꝯuincunt: niſi ꝙ iudiciario oꝛdine publicant.

In decretis eleutherij. Capitulo. I.

¶ Concoꝛdat. c. Nihil contra. ij. q. j. ꝛ. c. De manifeſta. §. Quia dominus.

DOmin⁹ nr̄ ieſus xp̄s: iudā eſſe furē ſciebat. ſed quia nō eſt accuſatus: ideo non eſt eiectus: ſed quicquid inter

apoſtolos egit ꝓ dignitate miniſterij ꝑmanſit.

¶ In decretis euchariſtij. Capi. II.

¶ Sententia nõ ꝑcipitanter ferẽda eſt. ij. q. ij. c. Deus omnipotens. ꝓcoꝛ. l. C. magno. C. Cõminati. epiſt. ꝓ grama.

EUchariſt⁹ papa: oib⁹ epĩs. Dñs oĩpotens vt nos a pꝛecipitate ſentẽtie ꝓlatiõe cõpeſceret: cũ omnia nuda et apta ſint oculis ei⁹: mala tñ ſodome et gomoꝛre noluit audita iudicare: pꝛiuſq̃ manifeſte agnoſceret que dicebantur. Un̄ ipẽ ait: Deſcendã ⁊ videbo vtrũ clamoꝛẽ q̃ venit ad me ope cõpleuerint: an nõ eſt ita vt ſciã. De⁹ oĩpotens cui nihil abſcõditũ eſt: ſed oĩa manifeſta ſunt ei etiã antequã fiant: nõ ob aliud hec p ſe inquirere dignat⁹ eſt: niſi vt nob̃ exẽpluz daret: ne ꝑcipites in diſcutiẽdis ⁊ iudicãdis fratꝝ negotijs eſſem⁹: ⁊ ne mala de cuiuſquã pſona pꝛi⁹ quiſquã audeat credere quã ꝓbare. Cui⁹ exẽplo monemur: ne ad ꝓferendã ſententiã vnq̃ ꝑcipites ſim⁹: aut temere indiligẽter impꝛobata indiſcuſſa quecq̃ q̃quõ iudicem⁹: dicẽte veritatꝫ voce: Nolite iudicare ⁊ nõ iudicabimini: in q̃ eñ iudicio iudicaueris iudicabimi. ⁊ reliqua. Mala vo audita nullũ moueãt nec paſſim dicto: quiſq̃ abſq̃ certa ꝓbatione vnq̃ã credat. ſed ante audita diligẽter inquirat nec ꝑcipitãdo quicquã agat: Si eñ dñs cognitoꝛ oĩm ſodomoꝝ mala quoꝝ clamoꝛ ad celos vſq̃ ꝑuenerat: oĩa ſciẽs prius nec credere nec iudicare voluit: quã ipſe ea q̃ cũ fidelib⁹ teſtib⁹ diligẽter inueſtigãs audierat ex opere veracirer cognoſceret mltomagis: nos hũani ⁊ pctõꝛes hoĩes quib⁹ incognita ſunt iudicia dei: ꝑcauere ⁊ nullũ ante veram iuſtã ꝓbationẽ iudicare aut dãnare debem⁹: teſte aplo qui ait Tu quis es q̃ iudicas alienũ ſeruũ. ſuo dño ſtat aut cadit.

¶ Stephanus papa. V. Leonitanenſi epiſcopo.

¶ Oꝛdinẽ iudiciariũ manifeſta nõ deſiderat cauſa. ij. q. j. c. De manifeſta.

DE manifeſta ⁊ nota plurimis cauſa non ſunt querendi teſtes: vt ſctũs ambꝛoſius in eplа ad coꝛinthios dicit: de foꝛnicatiõe expõnẽs apli: Iudicis inquã nõ eſt ſine accuſatoꝛe dãnare. Quia dñs iudã cũ fuiſſet fur qꝛ nõ eſt accuſatus minime abiecit. Cognito aũt ope iſto pellendũ illũ de cetu fraternitatis cenſuit. Oẽs eñ crimẽ eius ſciebant: ⁊ nõ arguebãt. Publice eñ nouercã ſuã loco vxoꝛꝫ habuit. In qua re teſtibus opus erat: neq̃ tergiuerſatiõe aliqua poterat

tegi crimē. Et paulo poſt: Abſens facie p̄ſens auctoritate ſpiritus qui nuſq̄ abeſt iā iudicaui vt p̄ſens eū qui hoc admiſit tradi ſathane in interitu carnis.

¶ Alexāder omnibus epiſcopis.

¶ Miniſtrorū ꝯfeſſio non ſit extorta: ſed ſpontanea. xv. q. vj. c. Si ſacerdotibus.

Alexāder papa. v. a petro in ſuorū p̄mo decretaliū. Si ſacerdotib⁹ vel auctorib⁹ eccl'ie q̄dā ſcripture: q̄ q̄mō p metū aut fraudē: aut p vim extorte fuerint vel vt ſe liberare poſſent q̄cūq̄ ab eis ꝯſcripte: vel laborate fuerint ingenio: ad nullū eis p̄iudiciū vel nocumentū valere cenſem⁹: neq̄ vllā eis infamiā vl' calumniā: aut a ſuis ſeq̄ſtrationē bonis vnq̄ auctore deo ⁊ ſctis apl'is eorūq̄ ſucceſſorib⁹ ſuſtinere permittimus. ¶ Eleutherius papa. XII. loco ſuccedens petro apoſtolo. in. I. decre. ſuo.

¶ Nō ſunt aliq̄ iudicāda priuſq̄ certi demōſtrāt iudicijs. xxx. q. v. c. Judicātē

Iudicantē optet cūcta rimari: ⁊ ordinē rerū plena inq̄ſitione diſcutere interrogādi ac ꝓponēdi abiciēdiq̄ p̄bita patiētia ab eo: vt ibi actio ambarū ptiū illūinata ſit plenit'. Item. Non eſſe iudicandū donec v trinq̄ ſit poratū.

¶ Sententia diffinitiua debet fieri cauſa cognita. c. Statutis. ij. q. j. vel vt in p̄cedenti. c. ſūma habet in. c. Judicantē. §. Nec litigantibus. xxx. q. v.

Nec litigantib⁹ iudex pri⁹ velit ſua ſnīa obuiare: niſi q̄ñ iā pactis omnib⁹ nihil habeāt in queſtiōe qđ ꝓponāt. Et tādiu actio vētilet: quouſq̄ ad rei veritatē pueniatur. Frequenter interrogari oportet: ne aliquid p̄termiſſum forte remaneat: qđ annecti cōueniat.

De appellationibus.

¶ Ex decreti Fabiani pape Hilario ep̄o miſſis. Cap. XXVIII

¶ Ante datā ſniam licet alicui appellare. c. Si quis iudicē. ij. q. vj.

SI quis vero epiſcopus: iudicē ſuſpectū habuerit: et grauari ſe viderit libere ſedē apoſtolicā appellet.

¶ Afflicto nō debet addi afflictio. ij. q. vj. c. Appellantē. §. Appellantē aūt nō debet afflictio vlla aut detētiōis iniuriare cuſtodia. ſed liceat appellatori viciatam cauſam appellationis remedio ſubleuare.

¶ Nõ denegetur apppellatio ei: quẽ in ſupplicio ſententia diffiniuit. eadẽ cauſa et q.c. liceat. etiã. l. nõ tm̃. ff. De appel. l. addictos. C. de appel.

·§· Liceat etiã in cauſis criminalibus appellare nec vox appellandi denegetur ei quẽ in ſupplicio ſententia deſtinauerit.

¶ Accuſat⁹ nõ niſi in ſuo foro audiatur. iij. q. vj. c. Pulſatus.

·§· Pulſat⁹ an̄ ſuũ cauſam iudicẽ dicat. Et nõ an̄ ſuũ iudicem pulſat⁹ ſi voluerit taceat: ꝛ pulſat⁊ q̃tiẽs appellauerit inducie dentur: nec quẽquã ſnĩa nõ a ſuo iudicio dicta ꝯſtringat.

¶ Ex decret⁊ gregorij pape orietalib⁹ epĩs miſſus. ca. XXVII

¶ Epiſcopi grauioribus caſibus pulſati, apoſtolicam ſedem appellant. ij. q. vj. c. Omnes epiſcopi. et. c. ad romanã ſedẽ. eadẽ cauſa ꝛ queſtione.

Ut omẽs epĩ qui in quibuſdam grauiorib⁹ pulſantur. vel criminantur cauſ q̃tiẽs neceſſe fuerit libere aplĩcã appellẽt ſedẽ et ad eã q̃ſi ad matrẽ ꝯfugiant: vt ab ea ſicut ſemp̱ fuit pie fulciantur defendantur et liberentur.

¶ A comprouincialibus accuſatus vel iudicatus: apoſtolicam ſedem appellet. iij q. vj. c. Accuſatus.

·§· Itẽ ex dict⁊ ſixti pape. Placuit vt accuſat⁹ vl' iudicat⁹ a cõprouincialibus: in aliqua cauſa epiſcopus licenter appellet: et adeat apoſtolice ſedis pontificem. qui aut per ſe aut per vicarios ſuos eius retractari negocium procuret.

¶ Qui grauatur a proprio metropolitano primates aut vniuerſalẽ ſedẽ appellet. ij. q. vj. c. Si quis. Uel ſic. Qui a proprio metropolitano ſe grauari putauerit. maiorẽ ſedẽ appellet. eadem. c. et. q. c. Si quis.

·§· Itẽ victor eps̃. Si q̃s putauerit ſe a ꝓprio metropolitano grauari: aput patriarchã aut p̃matẽ dioceſeos: aut penes apoſtolice vniuerſalis eccleſie ſedem iudicetur. ¶ Excepta d̃ legib⁹ theodoſianis q̃s interp̃tatur paul⁹. Capi. XXXV.

¶ Poſt latã ſententiã infra qđ tẽpus quiſq; appellare debeat. ij. q. vj. c. Propter ſuperfluam.

Propter ſupfluam appellatorum licentiam: nec in retractandis vel reuocandis ſententijs: liberũ habere arbitrium viderentur: ꝛ tempora appellationis ꝛ pene conſtitute ſunt: vt quicũq; apud iudicẽ qui cauſam eius audiuit appellare: et ad aliũ prouocare voluerit: infra. v. dies appellet: ꝛ in his ipĩs dieb⁹. v. ad iudicẽ ad quẽ ꝓuocauerit ſine aliqua ſimulatione perueniat: et ipſe dies in quo accepit litteras ĩ his v. diebus ſpecialiter computetur. Quod ſi lõgius iter ſit: exceptis his. v. diebus ſpacium dierum quo iter agi poſſit computetur.

¶In Theodoſianis legib⁹. Cap. XXXVI.

¶A quo appellatur ad quem appellatum fuerit. dimiſſorie lr̄e dirigantur. ij. q. vj. ca. Ab eo

AB eo a quo appellatū eſt. ad eum qui de appellatōe cognitur⁹ eſt: littere dimiſſorie dirigant̄ qui vulgo apl̄i appellāt̄ quaꝝ poſtulatio ⁊ acceptio inter. v. diē ex officio facienda eſt. Iſta iā ſupi⁹ de cautionib⁹ ⁊ penis appellantiū interp̄tata ſunt qui intra tēpa p̄ſtita dimiſſorias nō poſtulauerint vel accep̄int. vel reddiderint p̄ſcriptiōe ab egendo ſummoueant̄: ⁊ penā appellationis ferre cogantur

¶In theodoſianis legibus. Cap. XXVII

¶De his qui cauſa dilationis appellant. ij. q. vj. c. Quicunq̄ꝫ

QUicunqꝫ nō ꝯfidētia iuſte cauſe. ſed cauſa differende moꝛe ne ꝯtra eum ſententia ꝓferat̄ appellauerit: vel ſi de facto ſuo ꝯfeſſus ne abdicat̄ appellare voluerit huiuſmodi appellationes non recipiuntur:

¶In theodoſianis legibus. Cap. XXXVII.

¶Cum poſſeſſoꝛ appellat dum euentus cauſe dubius eſt poſſeſſionis fructus ſequenſtrentur. ij. q. vj. c. Quotiens

QUotiēs poſt auditam cām: iudicem poſſeſſoꝛ appellat fruct⁹ poſſeſſiōis de q̄ agit̄: dū ſequēde audiētie euētus dubi⁹ eſt. merito ſequeſtrāt̄. Nā ſi petitoꝛ appellauerit: hoc ab eo nō poteſt poſtulare qꝛ nō pōt ſequeſtrari qđ nō habet. ſi ꝓpter p̄dia vrbana vel mancipia vel iumēta appellat̄ poſſeſſiones eoꝝ vel mercedes vel vecturā: ⁊ ſi de nauis naulo agat̄ deponi ſolet.

¶In theodoſianis legibus. Cap. XXXVIII

¶Iniuſte appellans oīno puniendus eſt. ij. q. vj. c. Omnino

OMnimō puniēdū ē: q̄tiēs iiuſta appellatio ꝓnunciat̄ ſūpt⁹ q̄s dū ſeq̄ret̄ aduerſari⁹ impēdit reddere cogat̄ nō ſimplos ſed q̄druplos.

¶Ex cōcilio ſpalenſi

¶A quib⁹ iudicib⁹ licet ꝓuocare. vel ſic Excōicet̄ qui iudicib⁹ ſuis obtempare nō vult. p̄ncipiū capl̄i hēt̄. ij. q. vj. c. iudices in p̄ncipio Aliud ſcꝫ. §. Et quiſquis habet̄ eadē cauſa ⁊ q. ſupꝛa. c. quiſquis

IUdicib⁹ aūt quos cōmūis cōſenſus elegerit: non liceat quēqꝫ ꝓuocare. ⁊ q̄ſquis ꝓbat⁹ fuerit ꝑ ꝯtumacia nolle obtp̄are iudicib⁹. cū hoc p̄me ſedis epō fuerit ꝓbatum det lr̄as vt nullus cōicet epoꝝ donec obtemp̄et

❡ Ex concilio carthaginenſi. III. Capitulo. X.

❡ Cum per appellationē ſententia ſoluitur. Non debet ob eſſe ei qui non iniquo animo iudicauit. ij. q. vj. c. Hoc etiam Placuit.

Placuit vt a q̄buſcūq3 iudicib⁹ eccl'iaſtic3 ad alios iudices vbi eſt maior auctoritas fuerit ꝓuocatū: nō eis obſit quoꝝ fuerit ſoluta ſentētia: ſicut vinci nō potuerit vel inimico animo iudicaſſe vel aliqua cupiditate aut gr̄a deprauati. Sane ſi ex conſenſu parciū iudices electi fuerūt: etiā a pauciori numero quā ꝯſtitutū eſt nō liceat ꝓuocari.

❡ In decretis Zephirini. Capitulo. I.

❡ Comprouinciales ⁊ metropolitani epoꝝ cauſas audire ſed diffinire nō poſſūt iij. q. vi. c. Quāuis.

Quoniā quāq3 a cōprouincialib⁹ epis accuſati cauſam pōtific3 ſcrutari liceat: nō tñ diffinire incōſulto romano pōtifice pmiſſū eſt. ❡ In decretis felicis pape.

❡ Reus damnari nō valet niſi cōuictus aut ſponte ꝯfeſſus ⁊ ſi eps fuerit re⁹ non debent ferre ſententiā damnationis ſed deferre ad ſedem apoſtolicam. ij. q. j. c. Primates accuſatū.

Zephir⁹ romane vrbis archieps: oīb⁹ epis. Patriarche vel primates accuſatū diſcutiētes epm: nō añ ſententiā ꝓferāt diffinitiuā: quā aplica fulti fuerit auctoritate: aut reū ſe ꝯfiteat̄: aut p innocētes ⁊ regulariter examinatos ꝯuincat̄ teſtes. Qui nimiꝝ teſtes minori non ſunt numero: quā illi diſcipuli fuerūt.

❡ Eleutherius papa. XII. loco ſuccedēs petro. in. I. decre.

❡ Cōprouinciales ⁊ metropolitani epoꝝ cauſam audire: ſed diffinire nō poſſunt iij. q. vj. c. Quāuis.

De accuſationib⁹ ḡ clericoꝝ de quib⁹ ꝯſulti ſum⁹: quia oēs eoꝝ accuſatores difficile eſt ad ſedē aplicā deferri diffinitiua tñ epoꝝ iudicia huc deferant̄: ⁊ hui⁹ ſancte ſedis auctoritate finiant̄: ſicut ab aplis eorumq3 ſucceſſorib⁹ multoꝝ ꝯſenſu epiſcopoꝝ iā diffinitum eſt: nec in eoꝝ eccleſijs alij aut ꝑponāt̄: aut ordinent̄: antequā hic eoꝝ iuſte terminētur negocia: Quāuis liceat apud cōprouinciales ⁊ metropolitanos: atq3 primates eoꝝ vētilare accuſationes vel terminationes nō tñ licet diffinire ſecuſquā ꝑdictū eſt. Reliquoꝝ vero clericoꝝ aput ꝓuintiales ⁊ metropolitanos ⁊ primates ⁊ ventilare ⁊ iuſte finire licet.

❡ Explicit liber quartus.